

ကျမ်းကိုးစာရင်းများ

အတိုကောက်အမှတ်အသားများ

ဒန	-	ဒီယနိကာယ်
မန	-	မဇ္ဈိမနိကာယ်
သန	-	သံယုတ္တနိကာယ်
အန	-	အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

ဗုဒ္ဓ

အခန်း စာမျက်နှာ မျဉ်းကြောင်း မူရင်းစာအုပ်

အခန်း တစ်

၁	2	1	ဗုဒ္ဓဝင်
	5	7	အန ၃-၃၈ သုခုမာလာသုတ်
	5	19	အန ၃-၃၆ အရိယပရိယေသနသုတ်
	6	6	သုတ်များ
	7	5	မန ၉-၈၅ ဗောဒိရာဇကုမာရသုတ်
	7	11	သုတ်များ
	7	24	သုတ္တ-နိပါတ ၃-၂၊ ပရိနသုတ်
	8	6	သုတ်များ
	8	24	ဝိနည်း၊ မဟာဝဂ္ဂ
	9	26	ဒန ၁၆၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
၂	11	1	ဒန ၁၆၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	11	21	ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	13	19	ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	13	25	ဒန ၁၆၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
အခန်း ၅၈			
၁	15	1	အဓိကာယုဂျာနနှင့် ဝိမလကီရိသီလိဒေသသုတ်
	15	6	သူရင်ဂါမသုတ်
	15	11	ဝိမလကီရိသီလိဒေသနှင့် မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်

အခန်း	စာမျက်နှာ	မျဉ်းကြောင်း	မူရင်းစာအုပ်
	16	3	သဒ္ဓါမပုဏ္ဏရီကသုတ် ၁၆
	16	18	မဟာယာနဇာတကစိတ္တဘူမိပရိသသုတ်
	17	1	မဟာပရိနိဗ္ဗနသုတ်
၂	18	13	သဒ္ဓါမပုဏ္ဏရီကသုတ် ၃
	19	12	သဒ္ဓါမပုဏ္ဏရီကသုတ် ၄
	20	25	သဒ္ဓါမပုဏ္ဏရီကသုတ် ၅
၃	22	4	သဒ္ဓါမပုဏ္ဏရီကသုတ် ၁၆
အခန်း သုံး			
၁	25	1	အဓိတာယုရ်ချာနနှင့် ဝိမလကီရိသီရိဒေသသုတ်
	25	18	မဟာပရိနိဗ္ဗနသုတ်
	26	5	အဝတံသကသုတ်
	26	16	သုဝဏ္ဏပြဘာသောတ္တမရာဇသုတ် ၃
၂	28	20	အဝတံသကသုတ်
	29	3	အဝတံသကသုတ် ၃၄၊ ကဏ္ဍဗျူဟာ
	29	7	စူဠာသုခဝတီဗျူဟာသုတ်
	29	13	အဝတံသကသုတ်
	29	18	သန ၃၅-၅
	29	21	မဟာပရိနိဗ္ဗနသုတ်
၃	31	22	မန ၈-၇၇၊ မဟာသကုလူဒယီသုတ်
	32	19	မဟာပရိနိဗ္ဗနသုတ်
	33	6	လင်္ကာဝတရသုတ်
	33	16	အဝတံသကသုတ် ၃၂
	34	6	သဒ္ဓါမပုဏ္ဏရီကသုတ် ၂၅
	34	10	မဟာပရိနိဗ္ဗနသုတ်
	34	21	သဒ္ဓါမပုဏ္ဏရီကသုတ် ၂
	35	3	သဒ္ဓါမပုဏ္ဏရီကသုတ် ၃

ဓမ္မ

အခန်း တစ်

၁	38	1	ဝိနည်း၊ မဟာဝဂ္ဂ ၁-၆ နှင့် သန
	39	16	၅၆-၁၁-၁၂၊ ဓမ္မစကြာပြဝရိတနသုတ်
	38	27	ဣတိပုတ္တက ၁၈၃
	40	7	မန ၂၊ သဗ္ဗသကသုတ်
	40	20	သုတ်လေးဆယ့်နှစ်အပိုင်း ၁၈
၂	42	15	သီရိမာလာဒေဝီသဟ်နာဒသုတ်

အခန်း နှစ်

၁	46	1	အဝတံသကသုတ် ၂၂၊ ဒဿဘူမိက
	48	1	မန ၄-၃၅၊ စူဠသစ္စကသုတ်
	48	11	အန ၅-၄၉၊ ရာဇမုဏ္ဍသုတ်
	48	18	အန ၃-၁၈၅၊ သမနသုတ်
၂	49	1	အန ၄-၁၄၃၊ ဥပ္ပါဒသုတ်
	49	6	လင်္ကာဝတရသုတ်
	49	15	အဝတံသကသုတ် ၂
	50	6	အဝတံသကသုတ် ၁၆
	50	14	အဝတံသကသုတ် ၂၂၊ ဒဿဘူမိက
	50	20	လင်္ကာဝတရသုတ်
	51	1	အန ၄-၁၈၆၊ ဥဗ္ဗဂ္ဂသုတ်
	51	15	ဓမ္မပဒ ၁၊ ၂၊ ၁၇။ ၁၈
၃	52	1	သန ၂-၁-၆၊ ကာမဒသုတ်
	52	8	အဝတံသကသုတ် ၁၆ လင်္ကာဝတရသုတ်
	53	1	မန ၃-၂၂၊ အလဂန္ဓုပသုတ်
	53	21	လင်္ကာဝတရသုတ်
	54	1	လင်္ကာဝတရသုတ်
၄	56	15	ဝိနည်း၊ မဟာဝဂ္ဂ ၁-၆

အခန်း စာမျက်နှာ မျဉ်းကြောင်း မူရင်းစာအုပ်

	57	3	လင်္ကာဝတီရသုတ
	57	10	သန ၃၅-၂-၁ ဒါရက္ခသုတ
	57	22	လင်္ကာသတာရသုတ်နှင့် အခြားသုတ်များ
	58	13	မန ၂-၁၈၊ မဓပိဏ္ဍကသုတ
	59	4	လင်္ကာဝတာရသုတ
	59	19	လင်္ကာဝတာရသုတ
	60	16	ဝိမလကာသီနာဒေသသုတ
	62	15	အဝတံသကသုတ် ၃၄၊ ကဏ္ဍဗျူဟာ
	62	23	လင်္ကာဝတာရသုတ်နှင့်အခြားသုတ်များ
အခန်း သုံး			
၁	64	1	ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂ ၁-၅
	64	18	ဝိနည်းစူဠဝဂ္ဂ ၅-၂၁
	65	6	သူရဲရိမသုတ
၂	69	17	သူရဲရိမသုတ
	71	9	မဟာပရိနိဗ္ဗာန်သုတ
	71	18	သဒ္ဓါမပုဏ္ဏရီကသုတ်နှင့် သူရဲရိမသုတ်
	72	9	အဝတံသကသုတ် ၃၂
	72	14	မဟာပရိနိဗ္ဗာန်သုတ်
	72	19	ဗဟ္မဇာတိသုတ်
	73	4	မဟာပရိနိဗ္ဗာန်သုတ်
	74	1	မဟာပရိနိဗ္ဗာန်သုတ်
အခန်း လေး			
၁	78	1	သီရိမာလာဒေဝီသဟံနာဒသုတ်
	79	6	အန ၂-၁၁
	79	11	ကတိပုတ္တက ၉၃
	79	17	ဝိနည်း၊ မဟာဝဂ္ဂ
	80	1	အန ၃-၆၈၊ အသာတိဋ္ဌိကသုတ်
	80	15	အန ၃-၃၄၊ အာဠာဝကသုတ်

အခန်း စာမျက်နှာ မျဉ်းကြောင်း မူရင်းစာအုပ်

	81	5	ဂေဟုလျသုတ်
	81	11	ဝိနည်း၊ မဟာဝဂ္ဂ ၁-၆၊ ဓမ္မ စကြာပရာဂါတနသုတ်
	81	15	မန ၂-၁၄၊ စုဋ္ဌဒုက္ခတခန္ဓသုတ်
	82	7	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	83	9	ကတိဝုတ္တက ၂၄
၂	85	1	မန ၆-၅၁၊ ကန္ဓရကသုတ်အန ၃-၁၃၀
	85	16	အန ၃-၁၃၀
	86	5	အန ၃-၁၁၃
၃	86	13	ကတိဝုတ္တက ၁၈၈
	87	16	သံယုတ္တရွှေပိဋကသုတ်
	88	1	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	89	8	အန ၃-၆၂
	89	22	အန ၃-၃၅၊ ဒေဝဒုတသုတ်
	91	1	ဌေရီဂါထာသုတ်အတွဲ ၂
၄	92	1	သုခါဂတီဗျူဟာသုတ်အတွဲ ၂
အခန်း ငါး			
၁	98	1	သုခါဂတီဗျူဟာသုတ်အတွဲ ၁
	101	17	သုခါဂတီဗျူဟာသုတ်အတွဲ ၂
	102	24	အမိတာယုရ်ဈာနသုတ်
၂	106	14	စူဠာသုခါဂတီဗျူဟာသုတ်

ကျင့်ကြံနည်းများ

အခန်း ငါး

၁	110	1	မန ၂၊ သိဗ္ဗသဝသုတ်
---	-----	---	-------------------

အခန်း စာမျက်နှာ မျဉ်းကြောင်း မူရင်းစာအုပ်

	111	20	မနု ၃၊ ၃၆၊ အရိယပရိယေသနသုတ သန
	112	10	၃၅-၂၀၆၊ ဆပါနသုတ်
	113	6	လေးဆယ့်နှစ်ပိုင်းသောသုတ် ၄၁-၂
	115	17	မနု ၂-၁၉၊ ငွေခါဝိသကသုတ်
	116	11	ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ
၂	118	1	အနု ၃-၁၁၇
	118	14	မနု ၃-၂၁ ကကဏ္ဍပမသုတ်
	121	14	မနု ၃-၂၃၊ ဗဒ္ဓိကသုတ်
	123	1	ဇာတ် ၄- ၄၉၇၊ မာတင်္ဂဇာတ်
	126	12	လေးဆယ့်နှစ်ပိုင်းသောသုတ် ၉
	126	22	လေးဆယ့်နှစ်ပိုင်းသောသုတ် ၁၁
	127	16	လေးဆယ့်နှစ်ပိုင်းသောသုတ် ၁၃
	128	12	အနု ၂-၄၊ သမဗိတ္တသုတ်
၃	129	1	သံယုတ္တရန္တပိဋကသုတ်
	134	1	ဒဏ္ဍာရီ ၁၀၀ သုတ်များ
	137	8	ပရိညာ ပါရမိတာ သုတ်
	138	21	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	139	19	သံယုတ္တရန္တ ပိဋကသုတ်
အခန်း နှစ်			
၁	144	1	မနု ၇ - ၆၃၊ စူဠမာလုန်ကျသုတ္တ
	146	1	မနု ၃ - ၂၉၊ မဟာသရောပါမသုတ္တ
	147	13	မဟာမာယာသုတ်
	148	1	ငွေရဂါထာ အဋ္ဌကထာ
	149	20	မနု ၃-၂၈၊ မဟာဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်
	150	10	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	150	22	အဝဒါနသတ္တကသုတ်
	152	3	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	153	23	ပဉ္စဝိသံသီ - သာဟဩကာပသာပါရမိတာသုတ်

အခန်း စာမျက်နှာ မျဉ်းကြောင်း မူရင်းစာအုပ်

	155	6	အဝတ်သကသုတ် ၃၄၊ ကဏ္ဍဗျူဟ
၂	157	1	အန ၃-၈၈
	157	22	အန - ၈၁
	158	8	အန ၃-၈၂
	158	24	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်အတွဲ ၂
	159	21	မန ၁၄ -၁၄၁၊ သစ္စဝိပဏ္ဏသုတ်
	161	1	ပရိနိဗ္ဗာနသုတ် အတွဲ ၂
	161	17	အန ၅-၁၆၊ ဗလသုတ္တ
	162	1	အဝတ်သကသုတ် ၆
	162	27	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	163	16	သံယုတ္တရန္တ ပိဋကသုတ်
	164	6	သုဂကပြဘာသသုတ် ၂၆
	165	1	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	165	25	ဌေရဂါထာအဌကထာ
	166	17	ဇာတ် ၅၅၊ ပဉ္စဂဇေတ်
	167	20	ကတိပုတ္တက ၃၉ နှင့် ၄၀
	168	4	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	168	8	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	168	13	အန ၅-၁၂
	168	21	ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	169	7	သူရိမသုတ်
၃	170	11	သန ၅၅၂၁ နှင့် ၂၂၊ မဟာနာမသုတ်
	171	6	အန ၅-၃၂၊ စုန္ဒီသုတ်
	171	14	ဝိမလကာသီ - နာဒေသသုတ်
	172	2	သူရိမသုတ်
	172	8	သုခါဝတီဗျူဟသုတ်အတွဲ ၂
	172	18	သန ၁-၄-၆
	173	2	အဝတ်သကသုတ် ၃၃

အခန်း စာမျက်နှာ မျဉ်းကြောင်း မူရင်းစာအုပ်

	174	2	အဝသံသကသုတ် ၂၄
	174	13	သုဂကပြဘာသသုတ် ၄
	174	25	အမိတာယံချာနသုတ်
	175	4	သုခါဂတီဗျူဟသုတ်
	175	10	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	176	6	အန ၂-၁၆၊ စေတောလေသုတ်
	176	23	သုခါဂတီဗျူဟသုတ်အတွဲ ၂
၄	177	15	ဓမ္မပဒ
	185	11	သန ၁-၄-၆
	186	4	အန
	186	8	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်

ညီအစ်ကိုဖြစ်မှု

အခန်း ငါး

၁	188	1	ကတိပုတ္တက ၁၈၈ နှင့် မန ၁-၃ ဓမ္မဒါယာဒသုတ်
	188	7	ကတိပုတ္တက ၉-၂
	188	16	ဝိနည်း၊ မဟာဝဂ္ဂ ၁-၃၀
	189	15	မန ၄-၃၉၊ မဟာအဿပူရသုတ်
	190	21	မန ၄-၄၀၊ စူဠအဿပူရသုတ်
	191	17	ဒွါ သဒ္ဓါမ ပုဂ္ဂာရီကသုတ် ၁၉
	191	24	ဒွါ သဒ္ဓါမ ပုဂ္ဂာရီကသုတ် ၁၉
	192	8	သဒ္ဓါမ ပုဂ္ဂာရီကသုတ် ၁၄
၂	193	22	သန ၅၅-၃၇၊ မဟာနာမသုတ်
	194	10	အန ၃-၇၅
	194	16	သန ၅၅-၃၇၊ မဟာနာမသုတ်
	194	22	သန ၅၅-၅၄၊ ဂီလာယနံသုတ်

အခန်း စာမျက်နှာ မျဉ်းကြောင်း မူရင်းစာအုပ်

	195	1	အဝတ်သကသုတ် ၂၂
	196	13	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	199	4	အဝတ်သကသုတ် ၇
	201	16	မဟာမာယာသုတ်
	202	14	အဝတ်သကသုတ် ၂၁
	203	11	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
၃	204	12	ဒန ၃၁၊ သဃံလောဝါဒသုတ်
	209	20	အန ၂-၄၊ သမဝိတ္တသုတ်
	210	8	အန ၃-၃၁
	210	17	ဇာတ် ၄၁၇၊ ကစ္စာနိဇ္ဇတ်
	212	12	ဒန ၃၁၊ သဃံလောဝါဒသုတ်
	212	25	ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ ၁
	214	6	(မြန်မာဘာသာဋီကာအဋ္ဌကထာ)
	214	24	သီရိမာလာဒေဝီ သဟံနာဒသုတ်
အခန်းနှစ်			
၁	217	1	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	218	14	အန ၃-၁၁၈၊ သောဝေယျနိသုတ်
	220	4	စန
	220	18	ဝိနည်း၊ မဟာဂစ္ဆ ၁၀ - ၁ နှင့် ၂
	221	4	ဒန ၁၆၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	222	12	ဝိနည်း၊ မဟာဂစ္ဆ ၁၀ ၊ ၁ နှင့် ၂
၂	225	6	စန
	226	2	ချူးအင်း - ကျိုးသုတ်
	226	9	ဝိမလကာသိနာဒေသသုတ်
	227	13	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
	228	5	စူဠာသုခဂေတီဗျူဟာသုတ်
	228	12	သုခဂေတီဗျူဟာသုတ်
	229	3	ဝိမလကာသိနာဒေသသုတ်

အခန်း	စာမျက်နှာ	မျဉ်းကြောင်း	မူရင်းစာအုပ်
၃	229	14	ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ ၁
	229	23	အနု ၃၄-၂
	230	21	ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ ၁
	231	19	အနု ၅-၁
	231	24	သာဂတ္တိဂါဒ - သဃီဝေဒကဂတ္တု
	232	16	မနု ၉-၈၆၊ အင်္ဂုလိမာလသုတ်
	233	17	အနု ၂၆

နောက်ဆက်တွဲများ

ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ သမိုင်းအကျဉ်းချုပ်

အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ဂျပန်ပြည်သို့ ရောက်ရှိလာခြင်း

1. အိန္ဒိယနိုင်ငံ

လူသားတို့၏ စိတ်ဖက်ဆိုင်ရာ သမိုင်းတွင် အကြီးမားဆုံးသော အဖြစ်ပျက်ကြီး တစ်ရပ် ထွက်ပေါ်လာ သည်မှာ မဇ္ဈိမဒေသ (ဂါ) အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အလယ်ပိုင်း၌ "အာရှလင်းရောင်ခြည်" ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ချိန်ကပင် ဖြစ်ပေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရလျှင် ယင်းနေရာ၌ မဟာဉာဏ် ပညာတော် နှင့် မေတ္တာ ကရုဏာတော် ရေပန်းက အရှိန်အဟုန်ကြီးမားစွာ ပေါက်ထွက်လာခဲ့ချိန် ဖြစ်ရာ၊ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ ဆက်လက်၍ ယခုထက်တိုင် လူသားတို့၏ စိတ်ကို အနှစ်သာရ ကြွယ်ဝစေခဲ့လေသည်။

နောက်ပိုင်း၌ ဗုဒ္ဓဘာသာယုံကြည်သူများက သကျမုနိ သို့မဟုတ် "သကျလူမျိုးစု၏ မဟာပညာရှင်" ဟု ခေါ်ဆိုကြသော ဂေါတမဗုဒ္ဓသည် ၎င်း၏ နေအိမ်ကို စွန့်ခွာ၍ တောင်းရမ်းစားသောက်သူတစ်ဦး အဖြစ် တရားတော်ကို ရှာကြံရန် တောင်ဘက်ရှိ မဂ္ဂဒါသို့ ထွက်ခွာလာခဲ့လေသည်။ ၎င်းသည် နောက်ဆုံး ၌ ဗောဓိညောင်ပင်အောက်တွင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရရှိခဲ့သည်။

ခရစ်သက္ကရာဇ်မတိုင်မီ ငါးရာစုနှစ်၏ အလယ်ပိုင်းလောက်က ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ရသည်။ ဗုဒ္ဓသည် ထိုအချိန်မှစ၍ နောက်ဆုံးပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူသည် အထိ လေးဆယ့်ငါးနှစ်တိုင်တိုင် မနားမနေ သွန်သင်ဟောပြောတော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုအတွက်ကြောင့်ပင်လျှင် အိန္ဒိယ အလယ်ပိုင်းရှိ ဘုရင်နိုင်ငံ များနှင့် လူမျိုးစုပေါင်းစုံတို့တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ အာဇာနည်သူရဲကောင်းများ ဆက်တိုက် ထွက်ပေါ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မောရိယနိုင်ငံ၏ တတိယမင်းဆက်ဖြစ်သော မွေသောကမင်း (အာသောကဘုရင်) (နန်းသက်ကာလ၊ ဘီစီ ၂၆၈-၂၃၂) အုပ်စိုးချိန်တွင် ဂေါတမဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ တဝှမ်းလုံးသာမက အခြားသောနိုင်ငံများသို့ ပျံ့နှံ့သွားခဲ့လေသည်။

မောရိယသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် အခိုင်အမာတည်ထောင်ခဲ့သော ပထမဦးဆုံးသော ဘုရင်နိုင်ငံ ဖြစ်လေသည်။ ပထမဘုရင်ဖြစ်သော စန္ဒဂုတ္တမင်း

(ထီးနန်းကာလ၊ ဘီစီ ၃၁၇ - ၂၉၃ ပတ်ဝန်းကျင်ခန့်) အုပ်စိုးစဉ်ကာလကပင်၊ ယင်းဘုရင်နိုင်ငံသည် မြောက်ဗက်၌ ဟိမဝန္တာတောင်တန်းများအထိ၎င်း၊ အရှေ့ ဗက်၌ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်အထိ၎င်း၊ အနောက်ဗက်၌ ဟိန္ဒူကွတ် (ရုံ) တောင်တန်းများအထိ၎င်း၊ တောင်ဗက်တွင်မူ ဝိန္ဒူတောင်များကို ကျော်လွန်သွားသည် အထိ၎င်း၊ ကျယ်ပြန့်နေပြီ ဖြစ်ပေသည်။ အာသောကဘုရင်သည် တလင်္ဂနန္ဒတက အခြားသော နယ်မြေများကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ခဲ့ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတော်နယ်နိမိတ်ကို ဒက္ကန်ကုန်းပြင်မြင့်ဒေသအထိ ထပ်ဆင့်တိုးချဲ့ခဲ့လေသည်။

အာသောကဘုရင်သည် မူလက စိတ်ဓာတ်ကြမ်းတမ်းခက်ထန်သူ ဖြစ်၍ ၎င်း၏ ပြည်သူများက ဆန္ဒသောက (ကြမ်းတမ်းခက်ထန်သော အာသောက) ဟု ခေါ်ဆိုကြလေသည်။ သို့ရာတွင် အာသောကဘုရင်သည် တလင်္ဂနန္ဒပြည်ကို အောင်နိုင်ခဲ့သော စစ်ပွဲ၌ ဆင်းရဲဒုက္ခ သေကြေပျက်စီးမှုများကို တွေ့မြင်ခဲ့ရသည့် နောက်တွင် စိတ်နေသဘောထားများ လုံးဝပြောင်းလဲသွားလေသည်။ မင်းကြီးသည် အသိဉာဏ်ပညာနှင့် ကြင်နာကရုဏာထားမှု တရားတော်များကို အထူးယုံကြည် ကိုးစားလာခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ၎င်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူ တစ်ဦးအဖြစ် ကုသိုလ်ကောင်းမှု အမျိုးမျိုးကို ပြုလုပ်ခဲ့ရာ၊ အောက်ပါလုပ်ဆောင်ချက် နှစ်ရပ်တို့မှာ အထူးမှတ်သားဖွယ်ရာပင် ဖြစ်ပေသည်။

ပထမမှာ "အာသောကကျောက်စာတိုင်" ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းမှာ ဗုဒ္ဓတရားတော်များအပေါ် အခြေခံ ရေးသားထားသော အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်များဖြစ်၍ ကျောက်တိုင်များ ကျောက်နံရံများနှင့် နေရာအမြောက်အများ တို့တွင် ထွင်းထားရန် အာသောကဘုရင်က အမိန့်ပေးလုပ်ဆောင်စေ ခြင်းဖြင့် ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို ပြန့်ပွားစေခဲ့လေသည်။ ဒုတိယအချက်မှာ အာသောက ဘုရင်သည် သာသနာပြုအဖွဲ့များကို လာရောက်စေပြီး ဘက်ပေါင်းစုံရှိ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များသို့ စေလွှတ်ကာ ပညာရှိမှုနှင့် ကြင်နာကရုဏာထားမှု တရားတော်များကို ဟောပြောစေခဲ့လေသည်။ အထူးမှတ်သားဖွယ် ရာအချက်မှာ အချို့သော သာသနာပြုအဖွဲ့များအား ဆီးရီးယား၊ အီဂျစ်၊ ကိုင်ရင် မက္ကဒိုးနီးယားနှင့် အီပီအီရိုးစ်ကဲ့သို့သော နေရာဒေသများအထိ စေလွှတ်ကာ၊ အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများသို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်ကို ကျယ်ပြန့်စွာ ပြန့်နှံ့စေခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ထို့အပြင် သီဟိုဠ်သို့ စေလွှတ်ခဲ့သော ကိုယ်စားလှယ်တော် မဟေဒြ (ပဋိဘာသာတွင် မဟိန္ဒ)

မထေရ်သည် လှပသော လင်္ကာဒီပ (ပါဠိ၊ လင်္ကာ ဒီပ) ပေါ်တွင် လှပသော တရားတော်ကို တည်ထောင်ထားရှိမှု၌ အောင်မြင်ခဲ့သဖြင့် ယင်းကျွန်းပေါ်၌ ဗုဒ္ဓ ဘာသာတရားတော်များ အောင်မြင်စွာ ပြန့်နှံ့သွားစေရန် အစပျိုးခဲ့လေသည်။

2. မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားလာခြင်း

နောက်ပိုင်းနှစ်များတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များက “ဗုဒ္ဓဘာသာ အရှေ့ဘက်သို့ ရွှေ့လျားမှု အကြောင်း ကို မကြာခဏ ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။ သို့ရာတွင် ခရစ်သက္ကရာဇ်မတိုင်မီ ရာစုနှစ်များကမူ ဗုဒ္ဓဘာသာ သည် အနောက်ဘက်သို့ မျက်နှာမူနေခဲ့ကြောင်း သိသာထင်ရှားလေသည်။ ခရစ်သက္ကရာဇ်သို့ ပင်ရောက် လာသော အစဦးပိုင်းလောက်ကျမှသာလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ မျက်နှာသည် အရှေ့ဘက်သို့ ဦးတည်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သို့သော်လည်း ဤကိစ္စရပ်ကို မဆွေးနွေးမီ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ ဖြစ်ပေါ် လာသော ကြီးမားသည့် ပြောင်းလဲမှုအကြောင်းကို လေ့လာရန် လိုအပ်ပေသည်။ ဤပြောင်းလဲမှု ဆိုသည်မှာ မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာ၊ သို့မဟုတ် ကြီးမားသော စကြာယဉ် ဗုဒ္ဓဘာသာဟု ခေါ်ဆိုသော “လှိုင်းသစ်” ပင် ဖြစ်လေသည်။ ဤ မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ကြီးထွားကျယ်ပြန့်လာကာ ထိုအချိန် က ဘာသာရေး ဟောပြောမှုများတွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလာခဲ့လေသည်။

ထိုကဲ့သို့သော “လှိုင်းသစ်” ကို မည်သည့်အချိန်၌ မည်သူက မည်ကဲ့သို့ စတင်ခဲ့ပါသနည်း။ ဤ မေးခွန်းများကို ယခုထက်တိုင် တိကျစွာ ဖြေဆိုနိုင်သည့်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရှိပါပေ။ ကျွန်ုပ်တို့ သိရှိထားသည့် အရာများမှာ ပထမ၊ ထိုအချိန်က တိုးတက်သောအမြင်ရှိကြသည့် ဘုန်းတော်ကြီးများက မဟာသံဃိက အတွေးအခေါ်တွင်းရှိ တွေးခေါ်မြော်မြင်မှုများမှ ထိုကဲ့သို့သော “လှိုင်းသစ်” အမြင်များ ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ဒုတိယ ဘီစီ တစ်ရာစုနှစ်၊ သို့မဟုတ် နှစ်ရာစုနှစ်မှသည် ခရစ် သက္ကရာဇ် တစ်ရာစုနှစ်အထိ အချိန်ကာလအတွင်း၌ မဟာယာနကျမ်းဂန်စာပေများအတွက် အရေးကြီး သည့် အချို့သော အခြေအနေများ ရှိနေခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဆိုသည့်အချက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မဟာယာန

စာပေများ၏ အကူအညီဖြင့် သာလွန်ကောင်းမြတ်လှသော နာဂါရိရန် အတွေးအခေါ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသောအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ သမိုင်းတွင် မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ရှေ့တန်း၌ ‘မားမားမတ်မတ် ထွက်ပေါ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ရှည်လျားလှသော ဗုဒ္ဓဘာသာသမိုင်းတွင် မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် ကြီးမားလှ ပေသည်။ တရုတ်ပြည်နှင့် ဂျပန်ပြည်တို့၏ ဗုဒ္ဓဘာသာ သမိုင်းကြောင်း အားလုံးလိုလို တို့သည် မဟာယာန တရားတော်များ၏ ဩဇာ လွှမ်းမိုးမှုအောက်၌ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ရသည်မှာလည်း ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်ရာ မဟုတ်ပါပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အများ ပြည်သူများအား ကယ်တင်ရေးအတွက် အတွေးအခေါ်သစ်တစ်ရပ်ကို ရေးဆွဲ ထားပြီးဖြစ်၍ ယင်းအတိုင်း ကျင့်သုံးနိုင်စေရန်အတွက် ဗောဓိသတ်ဘုရားလောင်း ပုံစံဖြင့် အသက်ရှင်နေဆဲဖြစ်သော ဘုရားများကို ဖော်ထုတ်ထားပြီး ဖြစ်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့အပြင် ၎င်းတို့အား ထောက်ခံအားပေးရန် အတွက် မဟာယာန တွေးခေါ်မှု ပုဂ္ဂိုလ်များက ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသော သဘာဝတ္ထဗေဒ သို့မဟုတ် စိတ္တ ဗေဒနယ်ပယ်များအတွင်းရှိ တွေးခေါ်မြော်မြင်မှု ရလဒ်များမှာလည်း အမှန်တကယ်ပင် ထူးခြားကောင်းမွန်လှပေသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ သွန်သင် ဟောပြောမှုများနှင့် တစ်ဖက်တွင် ဆက်စပ်နေ သော်လည်း ပညာရှိမှုနှင့် ကြင်နာကရုဏာထားမှုဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်ခံယူချက် အသစ်များ အမြောက် အများ ထပ်ဆင့် တိုးပွားလာခဲ့လေသည်။ ဤသို့ အသစ်ထွက်ပေါ်လာသော တွေးခေါ်မှုများနှင့် အတူ ဗုဒ္ဓဘာသာသည် စွမ်းအင်အပြည့်ရရှိလာကာ မြစ်ကြီးတစ်ခုတွင် အဟုန်ကြီးစွာဖြင့် စီးဆင်းနေသော ရေစီးကြောင်းပမာ အရှေ့တိုင်းနိုင်ငံများအား အနှစ်သာရ ကြွယ်ဝစေခဲ့လေသည်။

3. အာရှအလယ်ပိုင်း

တရုတ်ပြည်သည် အာရှအလယ်ပိုင်းရှိ နိုင်ငံများမှတစ်ဆင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို ရှေးဦးစွာ သိရှိလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓတရားတော်များက

အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ တဆင့် တရုတ်ပြည်သို့ ပြန့်နှံ့သွားကြောင်းကို ပြောဆိုမည်ဆိုပါက ပိုးလမ်းမအကြောင်းကို ပြောကြားရန် လိုအပ်ပေသည်။ ဤလမ်းမသည် အာရှ အလယ်ပိုင်းရှိ ကြီးမားကျယ်ပြန့်လှသော နယ်မြေများကို ဖြတ်ကျော်ကာ၊ အရှေ့နှင့်အနောက်တို့အား ဆက်သွယ်ပေးခြင်း ဖြစ်၍၊ ဟန်မင်းဆက် လက်ထက်က ပူဘုရင် (ဘီစီ ၁၄၀-၈၇) အုပ်စိုးနေစဉ်၊ ဤကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချိန်က ဟန်နယ်မြေ ပိုင်နက်သည် အနောက်ဘက် ဝေးလံလှသော နေရာအထိ ကျယ်ပြန့်စွာ တည်ရှိနေခဲ့ရာ၊ ဖာဂါန၊ ဆက်ဒီယာန၊ ကုကာရနှင့် ပါသီယာကဲ့သို့သော နယ်စပ်ချင်း ဆက်စပ်နေကြသည့် နိုင်ငံများတွင် ယခင်က အလက်ဇန္ဒားမင်းကြီးကြောင့် တဟုန်ထိုး ပေါ်ထွန်းခဲ့သော ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေး စိတ်ဓာတ်များမှာ အထူးရှင်သန်တက်ကြွနေဆဲပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤနိုင်ငံများကို ဖြတ်သန်းသွားသော ယင်းရှေးဟောင်း လမ်းကြောင်းတလျှောက်တွင် ပိုးထည်မှာ အရေးကြီးဆုံးသော အခန်းကဏ္ဍ၌ ပါရှိခဲ့သဖြင့်၊ ပိုးလမ်းမ ဟူသော အမည်ဖြင့် မှည့်ဆိုခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ခရစ်သက္ကရာဇ် ပေါ်ပေါ်လာခါနီး သို့မဟုတ် ပေါ်ထွက်လာခါစအချိန်မှစ၍ အိန္ဒိယနှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့သည် ကုန်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းဖြင့် ပထမဦးဆုံးသော ယဉ်ကျေးမှု ဆက်ဆံရေးများကို စတင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ပိုးလမ်းမကို ဗုဒ္ဓဘာသာပြန့်ပွားရာ လမ်းမဖြစ်ခဲ့သည်ဟုလည်း ပြောဆိုနိုင်ပေသည်။

4. တရုတ်ပြည်

တရုတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ သမိုင်းသည် တရုတ်ပြည်က ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်စာပေများကို လက်ခံ၍ ဘာသာပြန်ဆို ရေးသားခဲ့ချိန်မှ စတင်ခဲ့ပေသည်။ ရှေးဟောင်းအကျဆုံးသော ကျမ်းစာမှာ အရှေ့တိုင်းဟန် အနောက်ပိုင်း ယင်းပင်ခေတ်၊ မင်ဘုရင် (အေဒီ ၅၈-၇၆) လက်ထက်က ကဿပမာတယံနှင့် အခြားသူ များက ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ကြသော ဆူ - ရှီ - အ ၁ - ချန် - ချင် (ဗုဒ္ဓက ဟောကြားတော်မူခဲ့သော လေးဆယ့်နှစ်ပိုဒ်သောသုတ်) ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကြလေသည်။ သို့ရာတွင် ဤနေ့ ဤရက်၌ ၎င်းမှာ

သံသယဖြစ်ဖွယ်ရှိသော ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြလေသည်။ ယခုလက်ရှိ ထင်မြင်ချက်မှာ အာ - ရှိ - ခ အိုကလိုရင်း၌ အေဒီ ၁၄၈ ခန့်မှစ၍ ၁၇၁ အထိ ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု အဆို ရှိလေသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ မြောက်ဘက်ပိုင်း ဆွန်မင်းဆက် (အေဒီ ၉၆၀-၁၁၂၉) အထိ နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်နီးပါးကြာမျှ ဘာသာပြန်ဆိုမှုများကို ဆက်လက်ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။

စောစောပိုင်းနှစ်များက ဘုရားကျမ်းစာများကို တင်သွင်းလာကာ၊ ဘာသာပြန်ဆိုမှုများ၌ အဓိက အခန်းကဏ္ဍများတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့သူများမှာ အများအားဖြင့် အာရှအလယ်ပိုင်းနိုင်ငံများမှ ဘုန်းတော် ကြီးများ ဖြစ်ကြလေသည်။ ဥပမာ- အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သော အာ - ရှိ - ခ အိုသည် ပါသီယာ မှဖြစ်လေသည်။ ဆမားကန်းဒေသမှ လိုရင်းသို့ တတိယရာစုနှစ်ခန့်က လာရောက်ခဲ့သော ကန် - ဆင်း - ကိုင် သည် “သုခါဝတီဗျူဟ” (အကန့်အသတ်မဲ့ဘဝ စာအုပ်) ကို ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ ၎င်းအပြင် “သဒ္ဓွဂ်မပုဏ္ဏရိကာ” ကို ပြန်ဆိုခဲ့သူ ချ - ဖ - ဟူသို့မဟုတ် မွေရက္ခသည် တုကာရမှ နေ၍ လို - ရင်း သို့မဟုတ် ချိန် - အင် သို့ လာရောက်ကာ တတိယ ရာစုနှစ်နောက်ပိုင်းမှသည် စတုတ္ထနှစ် ရာစုနှစ် အစပိုင်းအထိ နေထိုင်ခဲ့လေသည်။ ပဉ္စမရာစုနှစ်၏ အစပိုင်း၌၊ ကုမာရဒီဝ ကကုချမှ လာရောက်ခဲ့သော အချိန်တွင် တရုတ်ပြည်၌ ဘာသာပြန် လုပ်ငန်းများမှာလည်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့လေသည်။

ထိုအချိန်လောက်မှစ၍ ဘုန်းတော်ကြီးများသည် သင်္သပြိုင်ဘာသာကို လေ့လာရန် တရုတ်ပြည်မှ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ စတင်လာရောက်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ရှေ့ဆောင် ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ဦးမှာ ဖ - ရှင်း (အေဒီ ၃၃၉-၄၂၀) ပင်ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းသည် ၃၉၉ ခုနှစ်၌ လို - ရင်း မှ ထွက်ခွာလာ၍ ဆယ့်ငါးနှစ်ကြာမှ ပြန်သွားခဲ့လေသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ လာရောက်ခဲ့ကြသော ဘုန်းတော်ကြီးများ အနက်၊ အထင်ရှားဆုံးမှာ စူန် - ချောင်း (အေဒီ ၆၀၂-၆၆၄) ဖြစ်၍ ယင်းဘုန်းတော်ကြီးသည် ၆၂၇ ခုနှစ်၌ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာလာခဲ့ပြီး၊ ၃၉နှစ်တိုင်တိုင် လေ့လာဆည်းပူးပြီးသည့် နောက်တွင်မှ ပြန်လည် ထွက်ခွာသွားလေသည်။ ထို့အပြင် အိုင်-ချင်း (အေဒီ ၆၃၅-၇၁၃) (အိုင် - ချင်း စာအုပ်နှင့် လွဲမှားခြင်း မရှိစေရန် သတိပြုပါ) သည် ၆၇၁ ခုနှစ်၌ ရေလမ်းခရီးဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာလာခဲ့ပြီး နှစ်ဆယ့် ငါးနှစ်ကြာမှ ရေလမ်းခရီးဖြင့်ပင်

ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားလေသည်။

ဤဘုန်းတော်ကြီးများသည် သင်္သံပြုဘာသာကို လေ့လာဆည်းပူးရန် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ လာရောက်ပြီးသည့်နောက်၊ မိမိတို့ရွေးချယ်ထားသော ကျမ်းဂန် စာပေများကို နေပြည်တော်သို့ သယ်ဆောင် သွားကြခြင်းကြောင့် ကျမ်းဂန်စာပေ ဘာသာပြန်ဆိုမှုတွင် ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်ခဲ့ကြလေသည်။ စူအန်ချောင်း သည် ဘာသာစာပေတွင် အထူးကျွမ်းကျင်လှသဖြင့် ၎င်း၏ အပတ်တကုတ် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှု ကြောင့် တရုတ်ပြည်၌ ကျမ်းဂန်စာပေ ဘာသာပြန်ဆိုမှုများမှာ အထွတ်အထိပ်သို့ ထပ်မံရောက်ရှိ လာပြန်လေသည်။ ကုမာရဇီဝ အမှူးပြုသော ယခင်က ဘာသာပြန်ဆိုမှုများကို “ဘာသာပြန် အဟောင်း များ” ဟု ၎င်း၊ စူအင်-ချောင်း နှင့် နောက်ပိုင်း ဘာသာပြန်ဆိုသူများ၏ ပြန်ဆိုချက်များကို “ဘာသာပြန်အသစ်များ” ဟု၎င်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာစာပေပညာရှင်များက ခေါ်ဆိုကြလေသည်။

သင်္သံပြုဘာသာမှ ပြန်ဆိုခဲ့သော များပြားလှသည့် ဤစာပေများအပေါ် အခြေခံ၍ ဤပညာရှင် များ၏ အတွေးအခေါ်နှင့် ဘာသာရေးလှုပ်ရှားမှုများမှာ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ခိုင်မြဲစွာ တရုတ်လူမျိုး ဓလေ့ ထုံးစံဘက်သို့ ဦးတည်လာလေသည်။ လူမျိုးရေးဆိုင်ရာ သဘာဝ၊ လုပ်ရပ်များနှင့် ယုံကြည်ချက်များ ထင်ရှားစွာ ထွက်ပေါ်လာလေသည်။ အစပိုင်း၌ ဘုန်းတော်ကြီးများက “အကောင်အထည် မဟုတ်မှု” ဘက်သို့ ဘုရားစာထဲ၌ ပရမတ်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း သဘာဝတ္ထကျစွာ စဉ်းစားလာခြင်းမှာ ဤဦးတည်ချက်ကို ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြလျက် ရှိပေသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ၎င်းတို့သည် ဟိနယာန ဟု ခေါ်သော သေးငယ်သည့် စကြာယာဉ်ကို စွန့်လွှတ်၍၊ ကြီးမားသော စကြာယာဉ် ဖြစ်သည့် မဟာယာန ဘက်သို့သာ အာရုံစိုက်လာခဲ့ကြလေသည်။ ၎င်းအပြင် ဤသို့ဦးတည်ပြောင်းလဲမှုသည် တင်ဒိုင်းဂိုဏ်းတွင် တစ်ဖြည်းဖြည်းချင်း သိသာထင်ရှားလာကာ၊ ဇင်ဂိုဏ်း ထွက်ပေါ်လာချိန်၌ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်ဟု ပြောဆို နိုင်ပေသည်။

ခြောက်ရာစုနှစ်၏ နောက်ပိုင်းကျမှသာ၊ တရုတ်ပြည်တွင် တင်ဒိုင်းဂိုဏ်းက လုံးဝ လွှမ်းမိုးလာခဲ့၍၊ တတိယဂိုဏ်းချုပ် မထေရ်ကြီးတင်ဒိုင်းဒိုင်းရှိ၊ ချီအိ (အေဒီ ၅၃၈ - ၅၉၇) က စွမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာအတွေးအခေါ်တွင် အထူးချွန်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်၍ ၎င်းက ခွဲခြား ဖော်ထုတ်ခဲ့သော ဗုဒ္ဓတရားတော်များ၏ အချိန်ပိုင်းငါးရပ်နှင့် မူဝါဒ ရှစ်ရပ်တို့မှာ တရုတ်ပြည်နှင့်တစ်ကွ ဂျပန်ပြည်ရှိ

ဗုဒ္ဓဘာသာပေါ်တွင် ကြာရှည်စွာ ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့လေသည်။

ပြန်လည်ဆန်းစစ်ကြည့်မည်ဆိုပါက ဘုရားစာအမျိုးမျိုးတို့ကို မူလအချိန်ပိုင်း အစီအစဉ်အတိုင်း မဟုတ်ပဲ၊ တရုတ်ပြည်သို့ သယ်ဆောင်သွားကာ ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရမည် ဖြစ်ပေ သည်။ ဤဘုရားစာများ၏ အရေအတွက် များပြားလှမှုကြောင့် မည်သည့်နေရာမှ ရရှိကြောင်းနှင့် တန်ခိုး ဖြင့် ခန့်မှန်းရန် ပြဿနာတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ခုလုံးကို တန်ဖိုးထားရန်နှင့် မိမိ၏ နားလည်မှုနှင့်အညီ မည်ကဲ့သို့ ရပ်တည်ရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ဖော်ပြရန် လိုအပ်ပေသည်။ ဘုရားစာများကို ခန့်မှန်းသုံးသပ်ရန်မှာ တရုတ် အတွေးအခေါ်များက ရှေးဦးစွာ ပေါ်ထွက်လာမည် ဖြစ်ပေသည်။ ချို -အိ ၏ အတွေးအခေါ်များမှာ စနစ်အကျဆုံး ဖြစ်သဖြင့် အထူးဆွဲဆောင်မှု ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် ခေတ်ပေါ် ဗုဒ္ဓဘာသာ သုတေသနလုပ်ငန်းရပ်များကြောင့် ထိုကဲ့သို့သော ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုများပင်လျှင် နိဂုံးချုပ်သွားရလေသည်။

တရုတ်ပြည်ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာ သမိုင်းတွင် နောက်ဆုံး ပေါ်ပေါက်လာသည်မှာ ဇင်ဂိုဏ်းပင် ဖြစ်လေ သည်။ ယင်းဂိုဏ်းကို တည်ထောင်ခဲ့သူမှာ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်မှ သရဖဏ သို့မဟုတ် ဗောဓိဓမ္မ (၅၂၈ အေဒီ) ဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိလေသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းက ပျိုးထောင်ခဲ့သော မျိုးစေ့များသည် ဆဌမ ဂိုဏ်းချုပ် မထေရ်ကြီး ဟူ - နန် (အေဒီ ၆၃၈-၇၁၃) ၏ နောက်ပိုင်းတွင်မှ အသီးအပွင့်များ ပွင့်ဖူးလာခဲ့ လေသည်။ ရှစ်ရာစုနှစ်၏ နောက်ပိုင်းတွင် တရုတ် ပြည်တွင်းရှိ ဂိုဏ်းသည် ထူးချွန်သော ဘုန်းတော်ကြီး အမြောက်အများကို အစီအရီ စေလွှတ်နိုင်ခဲ့သဖြင့် ဇင်မှာလည်း ရာစုနှစ် အတန်ကြာသည်အထိ ထွန်း တောက်နေခဲ့လေသည်။

တရုတ်ပြည်သူတို့၏ သဘာဝတွင် နက်ရှိုင်းစွာ အမြစ်တွယ်နေသော် ဗုဒ္ဓဘာသာ တွေးခေါ် မြှော်မြင်နည်း အသစ်တစ်ရပ် ရှိနေခဲ့ကြောင်း တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ ၎င်းမှာ တရုတ်အတွေးအခေါ်များ ရောယှက်နေသော ဗုဒ္ဓဘာသာပင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့တိုင်အောင်ပင်လျှင် ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ တရားတော် ရေစီးကြောင်းသည် ဤစီးကြောင်းအသစ်၏ ဖြည့်စွက်မှုကြောင့် ဆထက်တံပိုး အရှိန်အဟုန် ကြီးမားလာကာ အရှေ့တိုင်းနိုင်ငံများအား အာဟာရ ကြွယ်ဝစေခဲ့ လေသည်။

5. ဂျပန်

ဂျပန်ပြည်၏ ဗုဒ္ဓဘာသာသမိုင်းသည် ခြောက်ရာစုနှစ်မှ စတင်ခဲ့လေသည်။ အေဒီ ၅၇၈ ခုနှစ်တွင် ပိုချီ (သို့မဟုတ် ခုဒါရ၊ ကိုရီးယား) ဘုရင်သည် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် တစ်ဆူနှင့် ဘုရားစာ တစ်လိပ်ကို ဆက်သရန် သံတမန်တစ်ဦးအား ရှင်ဘုရင်ခင်မဲထံသို့ စေလွှတ်ခဲ့လေသည်။ ဤသည်မှာ ဂျပန်ပြည်သို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ စတင် ပြန့်နှံ့လာခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်ပြည်၏ ဗုဒ္ဓဘာသာသမိုင်းသည် ယခုအခါတွင် နှစ်ပေါင်း ၁၄၀၀ ကျော် ကြာမြင့်နေပြီ ဖြစ်ပေသည်။

ရှည်လျားလှသော ဤသမိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဂျပန် ဗုဒ္ဓဘာသာကို အချက်သုံးချက်နှင့် ဆက်စပ်၍ စဉ်းစားနိုင်ပေသည်။ ပထမတစ်ချက်မှာ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ခုနစ်ရာစုနှစ်နှင့် ရှစ်ရာစု နှစ်များရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤခေတ်ကာလနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာအတွက် ဟောယူဂျီဘုရားကျောင်း (အေဒီ ၆၀၇) နှင့် တိုဒိုင်းဂျီဘုရားကျောင်း (အေဒီ ၇၇၂) တို့ကို ရည်ညွှန်း ပြသနိုင်ပေသည်။ ဤခေတ်ကာလကို ပြန်ပြောင်းသုံးသပ်ကြည့်မည် ဆိုပါက ယင်းကာလ၌ အာရှတိုက် တစ်ခွင်လုံးတွင် ယဉ်ကျေးမှုများ အရှိန်အဟုန် မြင့်မားစွာဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခဲ့ကြောင်းကို လျစ်လျူရှု၍ မရနိုင်ပါပေ။ သို့ရာတွင် ယင်းအချိန်က အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများ၏ ယဉ်ကျေးမှုမှာ အမှောင်ထဲ၌ ပိတ်လှောင်နေဆဲပင် ဖြစ်ပေသည်။ အရှေ့တိုင်းနိုင်ငံများမှာ အံ့သြဖွယ် ကောင်းလောက်သော ကြီးမား တက်ကြွလှသည့် လှုပ်ရှားမှုတစ်ရပ်ကို ဖော်ထုတ်နေကြပေသည်။ တရုတ်ပြည်၊ အာရှအလယ်ပိုင်း၊ အိန္ဒိယနှင့် တောင်ဘက် ပင်လယ်နိုင်ငံများတွင် ပညာရေး၊ ဘာသာရေးနှင့် အနုပညာနယ်ပယ်များရှိ လှုပ်ရှားမှုများမှာ အရှိန်အဟုန် မြင့်မားစွာ တိုးတက်လျက် ရှိပေသည်။ ဤလှုပ်ရှားမှုများနှင့်အတူ ဗုဒ္ဓဘာသာသည်လည်း အရှေ့ကမ္ဘာအား ကြီးမားလှသည့် လူသားချင်း ချစ်ကြင်နာမှု ဒီရေဖြင့် တိုက်ခတ် လွှမ်းမိုးနေလေသည်။ ဂျပန်ယဉ်ကျေးမှု၏ ဤလှုပ်ရှားမှုအသစ်သည် ပြောင်မြောက်လှသော ဟောယူဂျီ နှင့် ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှသည့် ဒိုင်းဂျီတို့ကို တည်ဆောက်ခဲ့မှုတွင် တွေ့မြင်ရသည့်အတိုင်း ထို့အပြင် ဤဖြစ်စဉ်များနှင့်အတူ ထွက်ပေါ်လာခဲ့သော တောက်ပြောင်လှသည့် ဘာသာရေးနှင့် အနုပညာ လှုပ်ရှား မှုများအရ အရှေ့ဖျားအစွန်း၌ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သော ဤအထွေထွေ ယဉ်ကျေးမှု ဒီရေလှိုင်းကြီးသည် ကျယ်ပြန့်ကြီးမားလှသည့် အာရှဒေသ တစ်ခုလုံးကို

လွှမ်းမိုးသွားကြောင်း ပေါ်လွင်လျက် ရှိပေသည်။

အချိန်ကာလ ကြာမြင့်စွာ မယဉ်ကျေးသော အခြေအနေတွင် ရှိနေခဲ့ကြသည့် ဤနိုင်ငံမှ ပြည်သူ ပြည်သားများသည် ယခုအခါတွင် ယဉ်ကျေးမှုကြီးတစ်ရပ်၏ ရေယာဉ်ကြောတွင် မျောပါနေကြလေ သည်။ ယဉ်ကျေးမှု ပန်းပွင့်သည် ရုတ်ချည်း ဖူးပွင့်လာခဲ့လေသည်။ ထိုရာစုနှစ်များက ဂျပန်ပြည်သည် ဤသို့သော အခွင့်အခါကောင်းနှင့် ကြုံကြိုက်ခဲ့ရလေသည်။ ဤယဉ်ကျေးမှု ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ခြင်း၏ အဓိက တာဝန်ခံမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာပင် ဖြစ်၍ ထိုအချိန်က ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားကျောင်းများသည် အရေးပါ အရာ ရောက်လှသော လူမှုရေးဗဟိုဌာနများ ဖြစ်လာကာ၊ ဘုန်းတော်ကြီးများမှာလည်း အသိဉာဏ်ပညာသစ် ၏ ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ခဲ့ကြလေသည်။ ဘာသာရေးသက်သက်မျှသာ မဟုတ်ဘဲ ကြီးများကျယ်ပြန့်လှ သော ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ် ထွန်းကားလာခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤသည်မှာ ဂျပန်ပြည်သို့ ပထမဦးဆုံး အကြိမ် ရောက်ရှိလာခဲ့သော ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အခြေအနေမှန် ဖြစ်လေသည်။

ကိုးရာစုနှစ်တွင် ဆိုင်ချို (ဒင်ဂျီခိုင်းရှိ ၇၆၇-၈၂၂) နှင့် ကုကိုင်း (ကိုဘိုခိုင်းရှိ ၄၇၄-၈၃၅) ဟု ခေါ်သော ဘုန်းတော်ကြီးနှစ်ပါး ပေါ်ထွက်လာကာ ဟိန်း ဗုဒ္ဓဘာသာဟု အတူတကွ ရည်ညွှန်းဖော်ပြလေ့ ရှိသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝိုင်းနှစ်ခုကို တည်ထောင်ခဲ့ကြလေသည်။ ဤသည်မှာ ဂျပန် ဗုဒ္ဓဘာသာသက်သက် ကို တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ မူလရပ်တည်ချက်နှင့် ကျင့်သုံးမှုများ ကို ဆုပ်ကိုင်ကာ ဟိအဲတောင်နှင့် ကိုရတောင်များပေါ်တွင် ဗဟိုဘုန်းကြီးကျောင်းများကို အသီးသီး တည်ထောင်ခဲ့ကြလေသည်။ ထို့နောက် နှစ်ပေါင်းသုံးရာ ကြာသည့်တိုင်အောင် ကမာကူရခေတ်အထိ ဤသီးခြားဝိုင်းနှစ်ခု ဖြစ်ကြသော တင်ဒိုင်းနှင့် ရှင်ဂွန်းတို့သည် အဓိကအားဖြင့် လူ့အထက်တန်းလွှာများ နှင့် မင်းမျိုးမင်းနွယ်တို့အကြား၌ ပြန့်ပွားခဲ့လေသည်။

ဒုတိယအချက်မှာ ဆယ့်နှစ်နှင့်ဆယ့်သုံးရာစုနှစ်မျှကာ ဗုဒ္ဓဘာသာပင် ဖြစ်လေသည်။ ထိုကာလ အတွင်းက ဟိုနင် (အေဒီ ၁၁၃၃-၁၂၁၂) ရှင်ဂန်း (အေဒီ ၁၁၇၃-၁၂၆၂) ၊ ဒိုဇင် (အေဒီ ၁၂၀၀-၁၂၅၃) နှင့် နိချိရင်း (အေဒီ ၁၂၂၂-၁၂၈၂) ကဲ့သို့သော ဘုန်းတော်ကြီးများ ထွက်ပေါ်လာခဲ့လေသည်။ ဂျပန်ပြည်၏ ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်းကို ပြောကြားသောအခါ၊ ဤဘုန်းတော်ကြီးများ

အကြောင်းမပါပဲနှင့် မဖြစ်နိုင်ပါ ပေ။ အဘယ်ကြောင့် ထိုရာစုနှစ်များ၌သာ ထိုကဲ့သို့ ထူးချွန်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပါသနည်း။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအချိန်က ၎င်းတို့အားလုံး ရင်ဆိုင်နေခဲ့ရသည့် ဘုံပြဿနာရပ်တစ်ခု ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းဘုံပြဿနာရပ်သည် အဘယ်နည်း။ ၎င်းမှာ ထူးခြားသော ဂျပန်နည်း ဂျပန်ဟန်ဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို လက်ခံခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာ ရှိပေသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် “အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ထိုခေတ်ကာလမတိုင်မီ ရှေးယခင်ကပင်လျှင် ဂျပန် ပြည်သို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပင်ရောက်လာခဲ့သည်မဟုတ်ပါလော” ဟူသော မေးခွန်းတစ်ရပ် ထွက်ပေါ်လာနိုင်ပေ သည်။ ဤသည်မှာ သမိုင်းကြောင်းအရ မှန်ကန်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ဂျပန်ပြည်သူများက နိုင်ငံခြားမှ ပင်ရောက်လာခဲ့သော ဘာသာကို မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဘာသာအဖြစ် ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် ကောင်းစွာ ကျေညက်နားလည်ကာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ရန် နှစ်ကာလ ရာပေါင်းအတန်ကြာ လိုအပ်ခဲ့သည်မှာလည်း မှန်ကန်ပေသည်။ အတိုချုပ်အားဖြင့် ဆိုသော် ခုနစ်ရာစုနှင့် ရှစ်ရာစုနှစ်တို့တွင်မူ ဂျပန်ပြည်တွင် ဗုဒ္ဓ ဘာသာကို လက်ခံကျင့်သုံးရန် စတင်ကြိုးပမ်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ဤကြိုးပမ်းမှုများကြောင့် ဆယ့်နှစ်နှင့် ဆယ့်သုံးရာစုနှစ်များတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ထွန်းကားလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို့နောက်တွင် ဖော်ပြပါ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသည့် ဘုန်းတော်ကြီးများက တည်ဆောက်ခဲ့သော အုတ်မြစ်ပေါ်တွင် အခြေခံကာ ဂျပန်ပြည်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းရပ်များကို ယနေ့ ထက်တိုင် ပြုလုပ်လာခဲ့ကြပေသည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များ ထွက်ပေါ်လာပြီးသည့် နောက်ပိုင်း ဂျပန်ဗုဒ္ဓ ဘာသာတွင် ယင်းရာစုနှစ်များကဲ့သို့ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်မှုများ ထပ်မံထွက်ပေါ်လာခဲ့ခြင်း မရှိတော့ ပါပေ။ သို့ရာတွင် သတိပြုဘွယ်ရာ ကောင်းသော အခြားအရာတစ်ခုမှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ လက်ရှိ ခေတ်မီတိုးတက်သည့် မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ပြုလုပ်နေကြသော မူရင်းဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ သုတေသနများမှ အသီး အပွင့်များပင် ဖြစ်သည် ဟု စာရေးသူက ယူဆပေသည်။

ဂျပန်ပြည်ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာအပေါင်းတို့သည် ရှေးဦးစွာ စတင်လက်ခံခဲ့ချိန်မှစ၍ တရုတ် ဗုဒ္ဓဘာသာ ၏ ဩဇာအောက်၌ မဟာယာနလိုလိုချည်းသာ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ အထူးသဖြင့် ဆယ့်နှစ်နှင့် ဆယ့်သုံး ရာစုနှစ်များ အထူးချွန်သော ဘုန်းတော်ကြီးများ

ထွက်ပေါ်လာခဲ့ချိန် ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်များကို ဗဟိုပြု ထားသည့် မဟာယာန တရားတော်များသာ အဓိက ထွန်းကားလာခဲ့လေသည်။ ဤထင်မြင်ခံယူချက်မှာ ယနေ့ထက်တိုင် ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဂျပန်ပြည်၏ ဗုဒ္ဓဘာသာသမိုင်း၌ မူရင်းဗုဒ္ဓဘာသာကို ဆည်းပူးလေ့လာမှုများမှာ မေဂျီခေတ်အလယ်ပိုင်း၏ နောက်တွင်မှ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဂိုဏ်းများကို တည်ထောင်ခဲ့သူများအား သိရှိပြီး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကို တည်ထောင်ခဲ့သူလည်း ရှိသေး ကြောင်း မေ့လျော့နေသူများ၏ ရှေ့မှောက်၌ ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ ရုပ်ဆင်းတော် ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြီး မဟာယာန ကိုသာ လိုက်နာခဲ့သူများအားလည်း စနစ်တကျရှိသော ဗုဒ္ဓဘာသာ ရှိနေသေးကြောင်း ထင်ရှားသိသာစေခဲ့လေသည်။ ဤကဲ့သို့သော ဖြစ်ပေါ် ပြောင်းလဲမှု အသစ်များသည် ပညာရေးဆိုင်ရာ လေ့လာဆည်းပူးမှု နယ်ပယ်အတွင်း၌သာ ရှိနေဆဲဖြစ်၍၊ ပြည်သူပြည်သားများအကြား၌ ဘာသာရေး စိတ်ဓာတ် ပြင်းပြလာစေသည်အထိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခြင်း မရှိသေးပါပေ။ သို့ရာတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ပတ်သက်သော ဤနိုင်ငံရှိ ပြည်သူပြည်သားများ၏ အသိဉာဏ်ပညာများသည် အခန်းကဏ္ဍသစ် တရပ် သို့ ကူးပြောင်းလာနေဟန် ရှိပေသည်။ ဤအခြေအနေကို အထက်က ဖော်ပြခဲ့သော အကြောင်းအချက် ကြီး သုံးရပ်တို့အနက် တတိယအချက်အဖြစ် ထားရှိလိုပါသည်။

ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များ ပြန့်ပွားလာမှု

ဗုဒ္ဓဘာသာသည် သကျမုနိက သက်တော်ရှိစဉ် လေးဆယ့်ငါးနှစ်တိုင်တိုင် ဟောပြောတော်မူခဲ့ သော တရားတော်များတွင် အခြေခံထားသည့် ဘာသာရေး ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဟောပြောခဲ့စဉ်က သုံးစွဲခဲ့သော စကားလုံးများသည် ဤဘာသာရေးတွင် လုံးဝဩဇာရှိ၍ စုစုပေါင်း ၈၄၀၀၀ ရှိ၍ ဂိုဏ်းခွဲများ အမြောက်အများရှိနေစေကာမူ ၎င်းတို့သည် သကျမုနိ၏ ကျမ်းဂန်စာပေများနှင့် ဆက်စပ်နေလေသည်။ ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များကို ရေးသားမှတ်ထားသော စာအုပ်များကို ဘုရားကျမ်းစာ ပေါင်းချုပ်အဖြစ် ပိဋကတ်သုံးပုံ သို့မဟုတ် ဆိုင်းကျို (၁) ခိုင်ဖိုကျိုဟု ခေါ်ဆိုလေသည်။

သကျမုနိသည် လူသားတို့၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုကို အထူး ထောက်ခံဟောပြောခဲ့၍ ဟောပြောရာတွင်လည်း လူတိုင်းကောင်းစွာ နားလည်နိုင်ရန် နေ့စဉ်သုံး သာမန်အရပ်သုံး စကားလုံးများ ဖြင့် ဟောပြောခဲ့လေသည်။ ၎င်းသည် သက်တော် (၈၀) အရွယ် ကွယ်လွန်ချိန်အထိ များပြားလှစွာသော လူသားများ၏ အကျိုးအတွက် ဆက်တိုက် ဟောပြောတော်မူခဲ့လေသည်။

သကျမုနိ စုတေပြီးသည့်နောက်တွင် နောက်လိုက် တပည့်များသည် ၎င်းတို့ ကြားနာခဲ့ရသည့် အတိုင်း ပြန်လည်ဟောပြောကြလေသည်။ သို့ရာတွင် မိမိတို့ကြားသိခဲ့ရသည့် သို့မဟုတ် နားလည်ထား သည်ဟု ထင်မှတ်သည့်အတိုင်း ပြန်လည်ဟောပြောကြခြင်း ဖြစ်သဖြင့် သတိမမူမိသော ကွဲလွဲမှုများ ဖြစ်ပေါ် လာနိုင်ဘွယ်ရာ ရှိလေသည်။ သို့သော်လည်း သကျမုနိ၏ စကားလုံးများကိုကား အစဉ်အမြဲပင် တိကျမှန်ကန်စွာ ဟောပြောသုံးစွဲရမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းဟောပြောမှုများကို နားဆင်နိုင်စေရန်အတွက် လူသားအပေါင်းတို့အား ခွဲခြားခြင်းမပြုပဲ အခွင့်အရေးပေးရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ငါရင့်သော ဘုန်းတော်ကြီး (မဟာထေရ်) အမြောက်အများတို့သည် မိမိတို့ ကြားနာခဲ့ရသည်များကို ပြန်လည် ရွတ် ဆိုခြင်းဖြင့် တရားတော်များနှင့် စကားလုံးအမှန်များကို ခိုင်မြဲစွာ ညှိနှိုင်းဖွဲ့စည်းကြရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စုပေါင်းကာလပေါင်းများစွာ ကြိုးပမ်းညှိနှိုင်း ခဲ့ကြလေသည်။ ဤကြိုးပမ်းမှုမှ ထွက်ပေါ်လာခဲ့သော ရလဒ် ကို သင်္ဂါယနာ(၁) ခက်စုဂျူဟု ခေါ်ဆိုလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များကို တသွေမတိမ်း

ထိန်းသိမ်း ဟောပြောကြရန်အတွက် ၎င်းတို့က မည်မျှကျိုးနွံစွာ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြကြောင်း သိသာထင်ရှား လေသည်။

ဤကဲ့သို့ ညှိနှိုင်းပြီးသော တရားတော်များကို စာပေဖြင့် ရေးသား ထားခဲ့လေသည်။ ရေးသား မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် တရားတော်များတွင်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ဝေဖန်ချက်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် အဘိဓမ္မဟု ခေါ်ဆိုသော ပညာတတ်ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ ဝေဖန်ချက်များ နှင့် အဓိပ္ပာယ်ယူချက်များကို ဖြည့်စွက်ရေးသားထားလေသည်။

ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များ နောက်ပိုင်းတွင် ဖြည့်စွက်ခဲ့သော ဝေဖန်ချက်များနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ အတွေး အခေါ်အားလုံးတို့ကို ပေါင်းခြုံ၍ ပိဋကတ်သုံးပုံ (ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်းစာသုံးပိုင်း) သို့မဟုတ် သင်္သံပြုဋ္ဌ ဘာသာဖြင့် တိပိဋကဟု ခေါ်ဆိုလေသည်။

ပိဋကတ်သုံးပုံ သို့မဟုတ် တိပိဋကတွင် သုတ္တန္တပိဋက၊ ဝိနယပိဋကနှင့် အဘိဓမ္မ ပိဋကတို့ ပါဝင် လေသည်။ ပိဋကဟူသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ခံယူသည့်ခွက်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ သုတ်သည် ဗုဒ္ဓ ဘာသာကျမ်းစာများဖြစ်၍၊ ဝိနည်းမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ညီနောင်ဖြစ်မှု အတွေးအခေါ်ဖြစ်ပြီး အဘိဓမ္မမှာမူ ဝါရင့် ဘုန်းတော်ကြီးများက ရေးသားခဲ့သော ဝေဖန်ချက်များ ဖြစ်လေသည်။

အများအားဖြင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၊ စာသင်တိုက်များသည် (သက္ကဋ္ဌပိဋကသုံးပုံ၊ ပါဠိတိပိဋက) ဝိနည်းကျင့်စဉ်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ထားကြသည်။ ထေရဝါဒသာသနာကမူ ပါဠိဘာသာ တစ်မျိုးတည်းဖြင့် ပြည့်စုံစွာ ထိန်းသိမ်းထားသည်။ ပါဠိဘာသာဖြင့် ရေးထားသော ပိဋကတရားတော် သည် အရေးပါ အရာရောက်လှပေသည်။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများ တောင်ပိုင်းနိုင်ငံများတွင် ပါဠိ ဘာသာသည် အကျွမ်းတဝင်ရှိသည်။

ရိုးရာအယူအဆအရ ဗုဒ္ဓဘာသာသည် အရှေ့ဟန်မင်းဆက် (အေဒီ ၂၅-၂၂၀) ၏ နောက်ပိုင်း ကာလအတွင်း မင်ဘုရင်လက်ထက် (အေဒီ ၆၇ ခုနှစ်) လက်ထက်က တရုတ်ပြည်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ သည်ဟု အဆိုရှိလေသည်။ သို့ရာတွင် နောက်ရှစ်ဆယ့်လေးနှစ်အကြာ ဟွမ်ဘုရင်လက်ထက်တွင် (အေဒီ ၁၅၁ ခုနှစ်တွင်) တရုတ်ပြည်သို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်းစာများ ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုခေတ်အခါက မဟာယနဗုဒ္ဓဘာသာသည် အိန္ဒိယမှာ လွှမ်းမိုးသောအခါ ဖြစ်သည်။ ထိုမဟာယန ဗုဒ္ဓဘာသာစာပေ တို့သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ

တရုတ်နိုင်ငံသို့ ကွဲပြားခြားနားမှု၊ မရှိပဲ ပြန်ပွား သွားခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ နောင်နှစ်ပေါင်း ၁၇၀၀ကျော်သည်အထိ ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းစာများကို တရုတ် ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုရေးသားမှုများကို ဆက်လက် ပြုလုပ်ခဲ့ကြလေသည်။ ဤကဲ့သို့ ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့သော ကျမ်းစာအုပ်ပေါင်းမှာ ၁၄၄၀အထိ ရှိ၍ အတွဲပေါင်း ၅၅၈၆ အတွဲထိ ရှိလေသည်။ ဤ ပြန်ဆိုရေးသား ထားသော တရားစာပေများကို ထိန်းသိမ်းထားရှိရန် ဝေမင်းလက်ထက်မှစ၍ ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်ခဲ့သော် လည်း ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုများကိုမူ မြောက်ပိုင်းဆွန်မင်းလက်ထက်တွင်မှ စတင်ပြုလုပ် ခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချိန်မှစ၍ တရုတ်ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ ရေးသားချက်များ ကိုလည်း ဘုရားကျမ်းစာအတွင်းသို့ ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းခဲ့သဖြင့် ဤစာအုပ်များကို တိပိဋကဟု ခေါ်ဆိုရန် မသင့်တော်တော့ပါပေ။ ဆွန်မင်းလက်ထက်သို့ ရောက်သော အခါ ယင်းစာအုပ်များ၏ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ရေးသားချက်ပေါင်းချုပ် ဟူသော အမည်ဖြင့် အစ်ဆိုင်းကျီဟု ခေါ်ဆိုခဲ့ပြီး တန်မင်းလက်ထက်သို့ ရောက်လာသော အခါတွင် မူ ဗုဒ္ဓကျမ်းစာများ၊ ဥပဒေများနှင့် ပြုစုရေးသားမှုများ ပေါင်းချုပ်ဟူသော အမည်သစ်ဖြင့် ဒိုင်ဖိုကျီ ဟု ခေါ်ဆိုကြလေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာကို အေဒီ ခုနှစ်ရာစုနှစ်လောက်က တိဗက်နိုင်ငံသို့ တင်သွင်းခဲ့ရာ ကိုးရာစုနှစ်မှ ဆယ့်တစ်ရာစုနှစ်အထိ နှစ်ပေါင်း ၁၅၀ခန့်ကာလအတွင်း ဗုဒ္ဓကျမ်းစာ ဘာသာပြန်ဆိုမှုများကို ဆက်လက် ပြုလုပ်ခဲ့ကြရာ ထိုအချိန်လောက်တွင် အားလုံးလိုလို ပြန်ဆိုပြီး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ဘုရားစာများကို ကိုရီးယား၊ ဂျပန်၊ သီရိလင်္ကာ၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ တူရကီနှင့် အရှေ့တိုင်း ဘာသာစကား အားလုံးလိုလိုတို့ဖြင့် သာမက၊ လက်တင်၊ ပြင်သစ်၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဂျာမန်နှင့် အီတလီ ဘာသာများဖြင့်လည်း ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်ကြောင့် ဗုဒ္ဓတရားတော်များသည် ယခုအခါတွင် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံး နေရာအနှံ့သို့ ပြန့်နှံ့နေပြီး ဖြစ်သည်ဟု သေချာ တပ်အပ်ပြောဆို နိုင်ပေသည်။

သို့ရာတွင် ပြန်ပြောင်း စဉ်းစားကြည့်မည်ဆိုပါက ဘာသာပြန်ဆို ရေးသားမှုများ၏ အရည်အသွေး နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှုနှင့် မူရင်းဖြစ်သော နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ကျော် သမိုင်းကာလများ၊ ဘာသာပြန်ဆို ရေးသားခဲ့သော စာအုပ်ပေါင်းတစ်သောင်းကျော် ရှိနေမှုဟူသည့် ရှုထောင့်မှ ပြန်ပြောင်း

သုံးသပ်ကြည့်မည်ဆိုပါက “ ခိုင်ဖိုကျီ” ၏ အကူအညီဖြင့်ပင်လျှင် သကျမုနိ မြွက်ကြားခဲ့သော စကား လုံးများ၏ အဓိပ္ပာယ် အစစ်အမှန်ကို ပိုင်နိုင်စွာ သိရှိနားလည်နိုင်ရန် ခက်ခဲဟန်ရှိနေဆဲပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာသာရေးတွင် ယုံကြည်မှုရှိနိုင်ရန် အခြေခံအုတ်မြစ်အဖြစ် “ ခိုင်ဖိုကျီ” ထဲမှ အရေးကြီး လိုအပ်သော အချက်အလက်များကို ရွေးချယ်ထုတ်နှုတ်ရန်သာ ရှိပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် တန်ခိုးအာဏာအရှိဆုံးသော အရာမှာ သကျမုနိတ မြွက်ကြားခဲ့သော စကား လုံးများပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် တရားတော်များသည် နေ့စဉ်စားသောက်နေထိုင်မှု ဘဝတွင် ကြုံတွေ့နေရသော ဖြစ်ရပ်မှန်များနှင့် နီးစပ်စွာ ဆက်စပ်မှုရှိသည့် တရားတော်များ ဖြစ်ရပေ မည်။ သို့မဟုတ်ပါက တရားတော်များကို ယုံကြည်လာစေရန်အတွက် လူသားတို့၏ စိတ်များကို နှိုးဆွ မြှင့်တင်ပေးနိုင်ခြင်းရှိမည် မဟုတ်ပါပေ။ ဤသဘောဖြင့် မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်တရားတော်များအဖြစ် ပြုလုပ်နိုင်ရန် ရိုးရိုးနှင့် ရှင်းရှင်း တသမတ်တည်း ဖြစ်သော အရည်အသွေးအသုံးအနှုန်း စကားလုံးများ သည်လည်း လူတိုင်း နားလည်နိုင်သော လွယ်ကူရှင်းလင်းသည့် စကားလုံးများဖြစ်၍ အကြောင်းခြင်းရာ တစ်ခုလုံးကို တိကျလုံလောက်စွာ ကိုယ်စားပြုနိုင်ရန် လိုအပ်လှပေသည်။

ဤစာအုပ်သည် ဖော်ပြပါ အချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားကာ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင့်ခုနစ်ရာကျော် ကြာမြင့်လာခဲ့သော ခိုင်ဖိုကျီ၏ အဆီအနှစ်များကို ဆက်ဆံ ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် စာအုပ်ကို တစ်ကမ္ဘာလုံးသို့ ဖြန့်ချိ ခဲ့လေသည်။

၁၉၃၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၌ ပဓိဖိတ်သမုဒ္ဓရာလုံးဆိုင်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာ လူငယ်များ၏ စည်းဝေးပွဲကို ဂျပန်ပြည်တွင် ကျင်းပခဲ့သောအခါ၌လည်း ဂျပန်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာလူငယ်များ အဖွဲ့ချုပ်သည် မစ္စတာကာဒီဂျေဒတ်၏ အကူအညီဖြင့် အထက်ပါ လူကြိုက်များသော ဗုဒ္ဓဘာသာစာအုပ်ကို အင်္ဂလိပ် ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုရေးသား၍ ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များအဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။ အမေရိကန် နိုင်ငံသို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပါဝင်ရောက်လာခဲ့သည့် အနှစ်(၇၀)မြောက် နှစ်ပတ်လည် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် မစ်စတီယိုကုမ္ပဏီကို တည်ထောင်ခဲ့သူ မစ္စတာရဲဟန်နူမားတားသည် အင်္ဂလိပ် ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များစာအုပ်ကို တစ်ဦးတည်း ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။

မစ္စတာနုမားတားသည် ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ပြန့်ပွားရေးအသင်းကို တိုကျိုမြို့တွင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး၊ အသင်း၏ လှုပ်ရှားမှုတစ်ရပ်အဖြစ် ယင်းအင်္ဂလိပ် ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသောစာအုပ်ကို ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးသို့ ဖြန့်ချိရန် ကြံရွယ် ခဲ့လေသည်။

ဤစီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များ စာအုပ်ကို ပြန်လည် စစ်ဆေးကြည့်ရှုရန် ကော်မတီတစ်ရပ်ကို ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့လေသည်။ ကော်မတီဝင်များမှာ ပါမောက္ခများ ဖြစ်ကြသည့် ကာဇူယိုရှိမိနီး၊ ရှူးယူခနအိုခ၊ ဇင်နီအီရှိဂိုမိ၊ ရှင်ကိုဆရဲခိ၊ ကိုဒိုမတ်စုနာမိ၊ ရှိုးဂျွန်ဘန်ဒိုနှင့် တာခဲမိတခဲတို့ ဖြစ်ကြလေသည်။ ပါမောက္ခဇင်နီအိုမာဆူတာနီနှင့် မစ္စတာ အင်အေဂဒ်ဒယ်နှင့် မစ္စတာတိုရှိဆုခဲ၌ ပါရှိသော အချက်အလက်များ လုံးဝ ပြီးပြည့်စုံ လုံလောက်သည် ဟု ကား မဆိုနိုင်ပါပေ။ ဗုဒ္ဓ၏ စကားလုံးများသည် အနက်အဓိပ္ပာယ် နက်ရှိုင်းလွန်းလှ၍၊ ဗုဒ္ဓ၏ ပါရမီများ မှာလည်း အကန့်အသတ်မရှိ ကျယ်ပြန့်လှသဖြင့် အလွယ်တကူသိရှိနားလည်ကာ ခံစားနိုင်ကြမည် မဟုတ်ပါပေ။

ထို့ကြောင့် ကြံရွယ်ထားသည့်အတိုင်း ဤစာအုပ်ကို ပိုမိုမှန်ကန်၍ တန်ဖိုးရှိသော စာအုပ် တစ်အုပ်အဖြစ် အနာဂတ်တွင် ပြန်လည်ပြင်ဆင်၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေနိုင်ရန် အထူး မျှော်လင့်ဆုတောင်းလျက် ရှိပါသည်။

“ဗုဒ္ဓ၏တရားတော်များ” သမိုင်း

ဘုန်းတော်ကြီး မွန်ခိဇဦးဆောင်သော “အသစ်ပြန်ဆိုပြီးသော ဗုဒ္ဓဘာသာစာအုပ်” ဖြန့်ချိရေး အသင်းက ဂျပန်ဘာသာဖြင့် ၁၉၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လက ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပြုစုကာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ အသစ်ပြန်ဆိုပြီးသော ဗုဒ္ဓဘာသာစာအုပ်အပေါ် အခြေခံ၍ ဤဗုဒ္ဓဘာသာစာအုပ်ကို ပြန်လည် ပြုပြင် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းပထမ ဂျပန်စာအုပ်ကို ဒေါက်တာ ဂျူးဂယုယာမဘဲနှင့် ဒေါက်တာ ချီဇင်အကာနမတို့က ဂျပန်ပြည်တွင်းရှိ မြောက်များလှစွာသော ဗုဒ္ဓဘာသာ သုတေသီ ပညာရှင်များ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် စုဆောင်းပြုစုခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေနိုင်ရန် ငါးနှစ်နီးပါးမျှ အချိန်ကြာမြင့်ခဲ့လေသည်။

ရှိုးဝေတ် (၁၉၂၆-၁၉၈၉) တွင်လည်း လူကြိုက်များသော ဗုဒ္ဓဘာသာစာအုပ်ကို ယင်းအသင်း ကပင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေကာ ဂျပန်ပြည်တဝှမ်းရှိ မိမိတို့လည်း ပြန်လည်ဆန်းစစ်မှုတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ ကြလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် အင်္ဂလိပ်-ဂျပန်ဘာသာနှစ်မျိုးဖြင့် ပုံစံသစ်ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင်အင်္ဂလိပ်-ဂျပန်ကျမ်းစာကိုအခြေပြု၍ပါမောက္ခ ဂျူယုကာနာအိုကာ၊ ဇန်းနို အီရိုကမိ၊ ရှော်ယူး ဟနရာမ၊ ကွန်းဆေး တမူရ၊ တာကေမိ တကာဆေး တို့စုပေါင်း၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ သို့မဟုတ် ပေါင်းကျမ်းပြုခဲ့သည်။ ထို နှစ် (၁၉၇၂) တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ပါမောက္ခများဖြစ်သော ရဇော်တဆုန် ရှိအိုအီရို၊ တကေမိ တကာဆေး၊ ဟိရိုရှိ တချီကာဝါ၊ ကွန်းဆေး တမူရ၊ ရှောဂျွန်း ဘန်းဒီး၊ ရှော်ယူး ဟနရာမ (စာတည်းချုပ်) ဖြင့် ဖွဲ့စည်း ခဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့သည် ဗုဒ္ဓတရားတော်များ၏ အချက်အလက်များ ပြန်လည်စုပေါင်း၍ ဂျပန်ဘာသာဖြင့် ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

တဖန် ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ပါမောက္ခ ကွန်ဒို မတုန်နာမိ၊ ရှောဂျွန်း ဘန်းဒီး၊ ရှင်းကိုးဆေးယာကီ၊ ဒီးယူး တကာနာကာ၊ ကွန်းဆေး တမူရ၊ ရှော်ယူး ဟနရာမ (စာတည်းချုပ်) တို့ပါဝင်သောအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း၍ ဗုဒ္ဓကျမ်းစာများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် အချက်အလက်များ စုစည်း၍ ကျမ်းပြုခဲ့သည်။ ထိုကျမ်းကို မစ္စတာရစ်ချက်၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ပြုစုခဲ့သည်။

ထိုကျမ်းကို ဂျပန်-အင်္ဂလိပ်နှစ်ဘာသာဖြင့် ၁၉၇၃ခုနှစ်တွင် ပုံနှိပ်ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဗုဒ္ဓကျမ်းစာ များကို ဂျပန်-အင်္ဂလိပ် နှစ်ဘာသာဖြင့် အကျိုးပြု ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ပါမောက္ခများဖြစ်သော ရှိဂေးအို ကမတ၊ ယယစုအက် နာရာ တို့သည် ကော်မတီနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့သည်။ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၁ တွင်ပါမောက္ခများဖြစ်သော ကာနေတာ တနာကာ၊ ရှောဂို ဝါတာနာဘဲ၊ ယောရှိရာစု ယောနယ်ဇာဝါ၊ ဆန်းင်းကကု မာရယ်ဒါ (အမှူဆောင် စာတည်းချုပ်) အယ်ဒီတာ အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပြီး ပူးပေါင်းခဲ့ပြန်သည်။

သက္ကရာဇ် ၂၀၁၃ တွင် (ဗုဒ္ဓဘာသာပြန့်ပွားရေးအသင်း) အခြေခံ (စုပေါင်းဖေါ်ဒေးရှင်း) အဆင့် မှ (အများပြည်သူ အကျိုးစီးပွား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ဖေါ်ဒေးရှင်း) အမည်သို့ ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းခဲ့ သည်။

ယင်းသို့ ပြောင်းလဲဆောင်ရွက် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကိစ္စအတွက် အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်များ ကို အသင်းအဖွဲ့အစည်းမျဉ်းနှင့်အညီ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြန်သည်။ ထိုကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်များမှာ ဆန်းင်းကကု မာရယ်ဒါ (အမှူဆောင် စာတည်းချုပ်) ၊ ဇနီးနီ အိရှိဂမိ၊ ကီရောကတ ကီမူရာ၊ ကာနေတာ တနာကာ၊ မိကီကို တာကေးမူရာ၊ ယာစုအက် နာရာ၊ ချိုရုကို ယောရှိမိဇု၊ ယောရှိယာစု ယောနယ်ဇာဝါ၊ ရှောဂို ဝါတာနာဘဲ တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်။

ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များကို မြန်မာနိုင်ငံသား ဒေါက်တာတင်အောင်က သာသာပြန်ဆိုရေးသား၍ အိုစကာ နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခ မစ္စတာ တိုးရုအိုးနိုးနှင့် အင်အိပ် (ချ်) ကေအသံလွှင့်ဌာနမှ မစ္စတာ ဟိဆအိုတာနာဘဲတို့က ကူညီဖတ်ရှု စစ်ဆေးပေးခဲ့ကြပါသည်။

ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်။

ဆရာဆရာကြီးများ၏ ပထမအကြိမ် ဘာသာပြန်ထားသော ဤစာအုပ်အား ဒေါက်တာ အရှင် သုနန္ဒာလင်္ကာ (Dr. Ashin Thunandar Lankara) သာသနာဇေ မ္မောစရိယ၊ ဝိနယဝိဒ္ဓဘွဲ့ ၊ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (သီရိလင်္ကာ)၊ ဒေါက်တာဘွဲ့ (အိန္ဒိယ) က အမှူးပြု ပြင်ဆင်ပေးပြီး၊ အငြိမ်းစား စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မန်နေဂျာ ဦးသိန်းမြင့်က

ထပ်မံဖြည့်စွက်မှုများကို ဘာသာပြန်ပေး ထားပါသည်။ စီစဉ်ညှိနှိုင်းမှုကို စာရေးဆရာ
သုခ(သား) မှ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ထားပါသည်။

ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်။

“ဗုဒ္ဓ၏တရားတော်များ” အတွက် အညွှန်းများ

	စာမျက်နှာ	မျဉ်းရေ
လူ့ဘဝ		
လူ့ဘဝ၏အဓိပ္ပာယ်	5	19
ဤကမ္ဘာလောက၏လက်ရှိအခြေအနေ	93	2
အကောင်းမွန်ဆုံးသောနေထိုင်နည်း	226	9
ဘဝအပေါ်မှားယွင်းသောအမြင်များ.....	44	12
ဘဝအပေါ်စစ်မှန်သောအမြင်များ.....	41	1
မှားယွင်းနေသည့်ဘဝ	56	15
တွေဝေသူ၊ သံသယဖြစ်နေသူများအား	121	14
လူ့ဘဝ(ပုံပြင်).....	87	6
အကယ်၍တဏှာရာဂလောကတွင် ပျော်မွေ့မည်ဆိုပါက(ပုံပြင်)	86	22
အသက်ကြီးရင့်သူ၊ ဖျားနာသူနှင့်သေဆုံးသူတို့မှ သင်ခန်းစာများ(ပုံပြင်)	89	22
သေခြင်းကိုရှောင်ကွင်း၍မရ(ပုံပြင်).....	91	1
ဤကမ္ဘာတွင်မည်သူမျှမစွမ်းဆောင်နိုင်သော အရာငါးခု	48	1
ဤလောကရှိအမှန်တရားလေးပါး.....	48	11
သံသယဖြစ်မှုနှင့်အမှန်တရားနှစ်ရပ်စလုံးစိတ်တွင်းမှထွက်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်	49	1
ပုထုဇဉ်(ဝါ)သာမန်လူသားများအနေနှင့်ရယူရန်ခက်ခဲသော်လည်း တန်ဖိုးရှိသောအရာ၂၀	127	16

ယုံကြည်မှု

ယုံကြည်မှုသည်မီးဖြစ်သည်.....	172	18
ယုံကြည်မှုတွင်အရေးကြီးသောအကြောင်းအချက်သုံးရပ်ရှိသည်	174	13
ယုံကြည်မှုသည်ထူးကဲဆန်းကြယ်သည်.....	175	20
ယုံကြည်မှုသည်စစ်မှန်သောစိတ်ထဲတွင်ပေါ်လာသည်.....	174	25

အညွှန်းများ

	စာမျက်နှာ	မျဉ်းရေ
အမှန်တရားကိုရှာဖွေတွေ့ရှိရေးသည်မျက်မမြင်များက ဆင်၏ပုံပန်းသဏ္ဌာန်အမှန်ကို လက်ဖြင့်စမ်းသပ်၍ ဖော်ပြပြောဆိုရသကဲ့သို့သက်သေသည်(ပုံပြင်)	73	4
မည်သည့်နေရာမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာတည်ရှိသည်ကို		
စစ်မှန်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ သွန်သင်ဟောပြောမှုများက ဖော်ပြသည်(ပုံပြင်) ..	75	17
ဗုဒ္ဓဘာသာသည်တကမ္ဘာရမက်များဖြင့် ဖုံးကွယ်နေသည်(ပုံပြင်)	71	18
သံသယဖြစ်မှုသည် ယုံကြည်မှုကိုအဟန့်အတားပြုသည်	176	6
ဗုဒ္ဓသည်ကမ္ဘာလောကတစ်ခုလုံး၏ ဖခင်ဖြစ်၍လူသားများသည်		
၎င်း၏ကလေးများဖြစ်သည်	35	3
ဗုဒ္ဓ၏အသိဉာဏ်တော်သည် သမုဒ္ဒရာကြီးကဲ့သို့ကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်းသည်	33	21
ဗုဒ္ဓ၏စိတ်ဓာတ်သည် မေတ္တာကရုဏာများဖြင့် အပြည့်ဖြစ်သည်	15	1
ဗုဒ္ဓ၏မေတ္တာကရုဏာတော်သည် ထာဝရဖြစ်သည်	16	3
ဗုဒ္ဓတွင်ရှုပစ္စန္ဓာကိုယ်မရှိ	14	5
ဗုဒ္ဓသည်ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံးဟောပြောခဲ့သည်	23	3
ဗုဒ္ဓသည်အသက်ရှင်ခြင်းနှင့်သေခြင်းတရားကို မိမိကိုယ်တိုင်ပြသ၍လူများအား သွန်သင်သည်	23	3
ဗုဒ္ဓသည်လူသားများအား ၎င်းတို့၏ဆင်းရဲဒုက္ခများမှ ကင်းတင်ရန် ပုံပြင်များဖြင့် ဟောပြောသင်ပြသည်	18	18
။ ။ ။	19	12
အမှန်တရားကမ္ဘာ	227	23
ဘုရား၊ တရားနှင့်သံဃာတို့အား ကြည်ညိုကိုးကွယ်ရန်	171	14
သီလ (တရားတော်များ) ကိုစောင့်ထိန်းခြင်း၊ သမာဓိ		
(စိတ်ကိုတည်ငြိမ်အောင်လေ့ကျင့်ထိန်းသိမ်းခြင်း) ၊ ပညာရှိစွာ ပြုမူနည်းများကို လေ့လာခြင်း		
.....	157	3
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး	160	1
အမှန်တရား၏တစ်ဖက်ကမ်းသို့ရောက်ရှိနိုင်သောလမ်းစဉ်	162	1
မှန်ကန်သည့်လုပ်နည်းလုပ်ဟန်လေးရပ်	161	9
မှန်ကန်သောအမြင်လေးရပ်	161	1

	အညွှန်းများ	
	စာမျက်နှာ	မျဉ်းရေ
အမှန်တရားရရှိရေးအတွက်လိုအပ်သောစွမ်းအားငါးရပ်	161	17
အကန့်အသတ်မဲ့စိတ်အခြေအနေလေးရပ်	165	1
သစ္စာတရားလေးပါးကိုသိရှိနားလည်သူများ	39	16
လူတို့၏သေဆုံးမှုနှင့်အနိစ္စ(ဂါ)ဘဝမတည်မြဲမှု	13	10
ဗုဒ္ဓနုဿတိ ဘာဝနာ ပွားများသူများသည် သန့်စင်ကမ္ဘာတွင်		
ပြန်လည်မွေးဖွားလာကြမည်	108	10
အသင့်ကိုယ်ကိုမီးရှူးတိုင်ပြုလုပ်၍၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုအားကိုးပါ	11	4

စိတ်ကိုလေ့ကျင့်မှု

မိမိအတွက်မည်သည့်ကအရေးကြီးဆုံးဖြစ်သည်ကိုသိမြင်သင့်သည် (ပုံပြင်) ..	144	10
အသင်၏ပထမခြေလှမ်းများကိုသတိပြုပါ	127	11
ဦးစွာပထမရှာကြံနေသည်ကိုမမေ့ပါနှင့် (ပုံပြင်)	146	1
မည်သည့်အရာတွင်မဆိုအောင်မြင်မှုရယူနိုင်ရန် အခက်အခဲများစွာခံရမည်ဖြစ်သည်		
.....	152	3
ကြိမ်ဖန်များစွာ ကျရှုံးစေကာမူ ကြုံကြုံခံထားပါ (ပုံပြင်)	166	17
ကျေနပ်ဖွယ်မရှိသောအခြေအနေများအောက်တွင်ပင်စိတ်ကို		
မတုန်လှုပ်စေပါနှင့် (ပုံပြင်)	118	14
မြင့်မြတ်သောလမ်းစဉ်ကိုသိရှိ၍		
လိုက်နာသူများသည်အလင်းရောင်ဖြင့်အမှောင်ထဲသို့ဝင်သွားသည်နှင့်တူသည်		
.....	40	7
လူ့ဘဝအနှံ့အပြားတွင်တရားတော်များကို တွေ့ရှိရမည်ဖြစ်သည် (ပုံပြင်)	155	6
လူသားများသည် စိတ်ကညွှန်ကြားသည့်ဘက်သို့ရွေ့လျားလိုကြသည်	115	17
တရားတော်၏ဆိုလိုရင်းမှာ မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်စိတ်ကိုထိန်းသိမ်းရန်ဖြစ်သည်	12	3
ရှေးဦးစွာအသင်၏စိတ်ကိုထိန်းသိမ်းပါ	204	12
အကယ်၍စိတ်ကိုထိန်းသိမ်းပါက	115	21
စိတ်အခြေအနေအမျိုးမျိုး (ပုံပြင်)	112	10
စိတ်သည်အတ္တ (ဂါ) ကိုယ်ပိုင်ဥပဓိရုပ်မဟုတ်	46	14

အညွှန်းများ

	စာမျက်နှာ	မျဉ်းရေ
စိတ်ကြောင့်ယမ်းယိုင်ခြင်းမဖြစ်ပါနှင့်	11	8
အသင်၏စိတ်ကိုအနိုင်ယူပါ	148	1
စိတ်ကိုချုပ်ထိန်းနိုင်သူဖြစ်ပါစေ.....	12	10
မကောင်းမှုအပေါင်းသည်ကာယကံ (ကိုယ်ခန္ဓာ) ၊ ဝစီကံ (ပါးစပ်)		
နှင့်မနောကံ (စိတ်) မှလာသည် စိတ်နှင့်စကားတို့၏ဆက်စပ်မှု	83	19
ဤကိုယ်ခန္ဓာသည်ခေတ္တတရားယူထားသောအရာသာဖြစ်သည် (ပုံပြင်).....	119	22
ဤကိုယ်ခန္ဓာသည်အညစ်အကြေးပေါင်းစုံနှင့်ပြည့်နှက်နေသည်	137	8
မည်သည့်အရာကိုမျှ စွဲလမ်းမက်မောခြင်းမပြုပါနှင့်	125	4
ကိုယ်ခန္ဓာ၊ ပါးစပ်နှင့်စိတ်တို့ကိုသန့်စင်စွာထားပါ	11	8
တရားမျှတစွာဖြင့် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ပါ (ပုံပြင်).....	118	1
.....	165	25

လူသားတို့၏ဆင်းရဲဒုက္ခ

လူသားတို့၏ဆင်းရဲဒုက္ခများသည်တွယ်တာစွဲလမ်းမှုစိတ်မှထွက်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်	42	15
.....		
ဆင်းရဲဒုက္ခကိုမည်သို့ကာကွယ်မည်နည်း	13	19
တွေဝေမှု၊ သံသယဖြစ်မှုနှင့်မသိနားမလည်မှုများသည် အမှန်တရား၏ဝင်ပေါက်ဖြစ်သည်		
.....	58	22
ဆင်းရဲဒုက္ခများမှ လွတ်ကင်းနိုင်သောနည်း	110	1
တကုာရမက်မီးပူငြိမ်းအေးသွားသောအခါ၊ အေးမြသောအမှန်တရားကိုရယူနိုင်သည်		
.....	136	11
တကုာသည်ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်မှု၏ပင်မဇစ်မြစ်ဖြစ်သည်.....	82	7
တကုာကိုပုန်းများအထဲတွင် ပုန်းအောင်းနေသော မြွေအဖြစ်မြင်ထားပါ.....	82	13
မီးလောင်နေသောအိမ်ကိုစွဲလမ်းတပ်မက်ခြင်းမပြုပါနှင့် (ပုံပြင်).....	19	7
လောဘရမက်သည်မကောင်းမှု၏ပင်မဇစ်မြစ်ဖြစ်သည်.....	112	1
ဤလောကသည် တောက်လောင်နေသောမီးထဲတွင်ရှိသည်	79	17

ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှုနှင့်ဂုဏ်သိက္ခာနောက်သို့လိုက်မည်ဆိုပါက၊		
မိမိကိုယ်ကို မီးရှို့သည်နှင့်တူပေမည်	113	6
အကယ်၍ငွေကြေးစည်းစိမ်နှင့်ကာမရာဂနောက်သို့လိုက်မည်ဆိုပါက ပျက်စီးမည်သာဖြစ်သည်		
.....	113	14
လိမ္မာပါးနပ်သူနှင့်မိုက်မဲသူများသည် ၎င်းတို့၏အခြေခံသဘာဝများတွင် ကွာခြားကြသည်		
.....	128	12
မိုက်မဲသောသူများသည် မိမိတို့၏အမှားများကိုမသိကြပါပေ (ပုံပြင်)	135	2
မိုက်မဲသောသူများသည် အခြားသောသူများ၏ချမ်းသာစည်းစိမ်များကို		
ရလဒ်အပေါ်သာကြည့်၍မနာလိုဖြစ်ကြသည် (ပုံပြင်).....	135	8
မိုက်မဲသူများက ပြုလုပ်တတ်သောနည်း (ပုံပြင်).....	141	5

နေ့စဉ်စားသောက်နေထိုင်မှုဘဝ

ပေးကမ်းလှူဒါန်း၍မေ့လိုက်ပါ	163	6
ပစ္စည်းဥစ္စာမဲ့၊ ဒါနခုနစ်ပါး	163	16
ငွေကြေးစည်းစိမ်ရယူနည်း (ပုံပြင်)	139	19
ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုကိုရယူပုံ.....	127	2
ကျေးဇူးကိုမည်သည့်အခါမျှမမေ့ရန် (ပုံပြင်)	132	21
လူ့အကျင့်စရိုက်အမျိုးမျိုး	85	16
လက်စားချေလိုသူ၏နောက်သို့ကံဆိုးမှုအမြဲလိုက်ပါလာသည်.....	126	12
အာယာတစိတ်ကိုချုပ်ထိန်းနည်း (ပုံပြင်).....	222	24
အခြားသူများ၏ဝေဖန်ပြောဆိုမှုကြောင့်မတုန်လှုပ်ပါနှင့် (ပုံပြင်).....	116	11
အသင်သည်စားဝတ်နေရေးအတွက် အသက်ရှင်နေသည်မဟုတ်.....	198	11
အစားအစာနှင့်အဝတ်အထည်များသည်		
စည်းစိမ်ခံရန်သို့မဟုတ်ပျော်ပါးရန်အတွက်မဟုတ်	110	19
အစားစားသောအချိန်တွင် စဉ်းစားရမည့်အချက်	200	21
အဝတ်ဝတ်သောအခါတွင် စဉ်းစားရမည့်အချက်	200	1
အိပ်ရာဝင်သောအခါတွင် စဉ်းစားရမည့်အချက်.....	201	11

အညွှန်းများ

	စာမျက်နှာ	မျဉ်းရေ
ပူသောအခါသို့မဟုတ်ချမ်းအေးသောအခါတွင် ဆင်ခြင်ရမည့်အချက်	200	25
နေ့စဉ်ဘဝတွင်စဉ်းစားရမည့်အချက်များ	199	7

စီးပွားရေး

ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို မှန်ကန်သင့်တော်စွာ သုံးစွဲရမည် (ပုံပြင်)	213	5
မည်သည့်ပစ္စည်းမျှထာဝရမိမိ၏ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းမဟုတ်	212	19
မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက်သာဝတ္ထုပစ္စည်းများကိုစုဆောင်းသိုလှောင်ထားရှိခြင်းမပြုရ	215	11
ချမ်းသာကြွယ်ဝအောင်ပြုလုပ်နည်း (ပုံပြင်).....	139	19

မိသားစုဘဝ

မိသားစုသည်အိမ်သူအိမ်သားများအချင်းချင်း၊		
စိတ်ချင်းတွေ့ထိပေါင်းဆုံရာနေရာဖြစ်သည်	210	8
မိသားစုကိုထိခိုက်ပျက်စီးစေသောအရာများ.....	205	13
ကြီးမားလှသောမိဘကျေးဇူးများအားပြန်လည်ပေးဆပ်နည်း.....	210	2
သားကမိဘများအပေါ်ထားရှိရမည့်သင့်တော်မှန်ကန်သောဆက်ဆံနည်း	206	3
ခင်ပွန်းနှင့်ဇနီးတို့အကြားရှိမှန်ကန်သောဆက်ဆံနည်း	206	26
လင်မယားသည်တူညီသော ယုံကြည်မှုရှိရမည် (ပုံပြင်).....	214	6

ရဟန်း၏လမ်းစဉ်

သင်္ဃန်းဝတ်ပြီးသုတ်များကိုရွတ်ဆိုခြင်းဖြင့် ရဟန်းတစ်ပါးမဟုတ်ပါပေ.....	191	1
ရဟန်းများသည်ဘုရားကျောင်းနှင့်ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို		
အမွေဆက်ခံသူများမဟုတ်ပါပေ	188	1
တွယ်တာစွဲမက်သူများသည် စစ်မှန်သောရဟန်းတော်မဖြစ်နိုင်ပါပေ	188	7
ရဟန်းတစ်ပါးက လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့် စစ်မှန်သောဘဝ.....	189	23

လူ့ဘောင်

လူ့ဘောင်၏အနက်အဓိပ္ပာယ်	218	9
ဤကမ္ဘာရှိလူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏လက်ရှိအခြေအနေများ	93	2
အသင်းအဖွဲ့သုံးမျိုးသုံးစား	218	14
စစ်မှန်သောစုပေါင်းနေထိုင်မှုဘဝ	218	23
အမှောင်ကိုခွင်းသောအလင်းရောင်ခြည်.....	217	8
လူလူချင်းဆက်ဆံမှုများ၌ သင့်မြတ်ညီညွတ်မှု	219	14
လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့ တခုအား သင့်မြတ်ညီညွတ်စေမည့်အရာများ.....	220	18
အကောင်းဆုံးသောသံဃာ	219	22
ဗုဒ္ဓဘာသာယုံကြည်ကိုးကွယ်သူများ၏အကောင်းဆုံးသော လူမှုရေး	227	13
တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုသပဒေကိုဖျောက်ဖျက်သောသူများသည်		
ပျက်စီးဆုံးရှုံးမည်သာဖြစ်သည် (ပုံပြင်).....	134	1
မနာလိုဝန်တိုစိတ်ရှိ၍ အခြားသူများနှင့်အချင်းများသူများသည်		
ပျက်စီးဆုံးရှုံးမည်သာဖြစ်သည် (ပုံပြင်).....	134	1
အသက်ကြီးရင့်သူများကို ရိုသေလေးစားပါ (ပုံပြင်).....	129	1
တပည့်နှင့်ဆရာ၊ ဆရာနှင့်တပည့်တို့အချင်းချင်းအပြန်အလှန်ဆက်ဆံနည်း ..	206	14
သူငယ်ချင်းမိတ်သင်္ဂဟချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုအတွက်စည်းမျဉ်းများ	207	8
မိတ်ဆွေကောင်းများကိုရွေးချယ်နည်း	208	24
အရှင်သခင်နှင့်အိမ်စေတီကြားအချင်းချင်းပြုမူဆက်ဆံနည်း	207	19
ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်သူများအပေါ်ထားရှိရမည့်သဘောထား	215	20
မွေ့ကိုသွန်သင်ဟောပြောလိုသူများက သတိပြုရမည့်အရာများ	192	8

ဝေါဟာရများ
(အက္ခရာစဉ်အလိုက်)

ကံ(အလုပ်)

မူလအဓိပ္ပာယ်မှာ အလုပ်ဟူ၍ ဖြစ်သော်လည်း အကျိုးအကြောင်း သဘောတရားနှင့် ဆက်စပ်၍ အတိတ်ကာလက ပြုမူခဲ့သည့်အလုပ်ကြောင့် ရရှိလာသည့် စွမ်းအားရလဒ်တစ်မျိုးအဖြစ် ခံယူလာခဲ့ကြ လေသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ လုပ်ရပ်မှန်သမျှသည် အကောင်းအဆိုး သို့မဟုတ် ဆင်းရဲခြင်း၊ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်၍ ယင်းလုပ်ရပ်ကြောင့် အနာဂတ်အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိစေနိုင်စွမ်းကို ကံဟု သဘောထားကြလေသည်။ ကောင်းမှုပြုပါက၊ ထပ်ဆင့်ထပ်ဆင့် ပြုလုပ်သော ကောင်းမှုများ စုပြုံများပြားလာကာ၊ အနာဂတ်အပေါ် ကောင်းကျိုးပေးမည့် စွမ်းအားမျိုးရှိသည်ဟု ယုံကြည်ကြလေသည်။ ဤအတွေးအခေါ်တွင် ကာယကံ၊ ဝဇီကံ၊ မနောကံ ဟူ၍ လုပ်ရပ်သုံးမျိုး ရှိလေသည်။

တိပိဋက(ပဋကတ်သုံးပုံ)

ဗုဒ္ဓကျမ်းစာများ(ဓမ္မ)၏ အစိတ်အပိုင်းသုံးရပ် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့မှာ ဗုဒ္ဓ၏တရားတော်များ ပါရှိ သော သုတ်ကျင့်ဝတ်များ ပါရှိသည့် ဝိနယနှင့် ဝေဖန်သုံးသပ်မှု အမျိုးမျိုးပါရှိသော အဘိဓမ္မာတို့ ဖြစ်လေ သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဝါရင့်တရုတ်နှင့် ဂျပန်ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ ရေးသားချက်များ ကိုလည်း ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းခဲ့လေသည်။ (ဓမ္မတရားကိုကြည့်ပါ။)

ထေရဝါဒ

တောင်ဘက်ပိုင်း ရိုးရာဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သည့် ထေရ၏အဓိပ္ပာယ်မှာ အသက်ကြီးရင့်သူများ ဖြစ်သည်။ ရိုးရာကို စောင့်ထိန်းကြသော ဝါရင့်ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ ကျင့်ဝတ်တရားတော်များကို တင်းကြပ်စွာ လိုက်နာကျင့်သုံးရေး ခံယူချက်များမှ ထွက်ပေါ်လာသော ဘာသာရေး ဖြစ်သည်။ (အခြားသော တိုးတက်၍ ပိုမိုလွတ်လပ်သည့် ဘုန်းတော်ကြီးများအုပ်စုမှာမူ နောက်ပိုင်းတွင် မြောက်ပိုင်းရိုးရာဟု ခေါ်သော မဟာယာန ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အတွေးအခေါ်များ ကွာခြားမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ခြင်းမှာ ဗုဒ္ဓ စုတေပြီးနောက် ရာစုနှစ် အနည်းငယ်အကြာမှာပင် စတင်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိ၍ ထိုအချိန်က တိုးတက်သော အတွေးအခေါ်ရှိသည့် ဘုန်းတော်ကြီး မဟာဒေဝက ဗုဒ္ဓအတွေးအခေါ် ငါးမျိုးအောက်တွင် ပိုမိုလွတ်လပ်စွာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရန် အခိုင်အမာ တင်ပြခဲ့လေသည်။ ထိုမှစ၍ ထေရ ဝါဒနှင့် မဟာသံဃိကတို့ ကွဲပြားသွားကာ နောက်ပိုင်းတွင် မဟာသံဃိကမှ မဟာယာန ထွန်းကားလာခဲ့လေသည်။

ဓမ္မတရား(မှန်ကန်သောတရား)

ဤသည်မှာ ဗုဒ္ဓက ဟောပြောတော်မူခဲ့သော တရားတော်များ ဖြစ်လေသည်။ ယင်းတရားတော် များတွင် သုတ် (ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဟောပြောခဲ့သည်များ)၊ ဝိနည်း (ဗုဒ္ဓကချမှတ်ခဲ့သောဝိနည်းများ)နှင့် အဘိဓမ္မာ (နောက်ပိုင်းခေတ်များတွင် ပညာရှင်များက သုတ်နှင့်ဝိနည်းများအပေါ် ဝေဖန်ဆွေးနွေးချက်များ) ဟူ၍ သုံးမျိုးခွဲခြားထားလေသည်။ ဤသုံးမျိုးစလုံးကို ပေါင်း၍ တိပိဋကဟု ခေါ်လေသည်။ ဓမ္မသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ရတနာသုံးပါးတွင် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်လေသည်။

နိဗ္ဗာန်(လုံးဝတည်ငြိမ်အေးချမ်းခြင်း)

ငြိမ်းစေသောဟူသည့် အဓိပ္ပာယ်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ မှန်ကန်သော အသိဉာဏ်ဖြင့် တရား ကျင့်ကြံမှုများမှတစ်ဆင့်၊ လူ့အညစ်အကြေးနှင့် ကာမတဏှာ အပေါင်းကို လုံးဝငြိမ်းအေးစေသော အခြေ အနေဖြစ်ပေသည်။ ဤအခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနိုင်သူများအား ဗုဒ္ဓဟု ခေါ်လေသည်။ ဂေါတမသီအတ္ထ သည် သက်တော်၃၅နှစ် အရွယ်တွင် ဤအခြေအနေသို့ ရောက်ရှိကာ ဗုဒ္ဓဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ ဤကဲ့သို့ သော လုံးဝတည်ငြိမ်အေးငြိမ်းသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ၊ ရူပ ကိုယ်ခန္ဓာ တည်ရှိ နေသရွေ့၊ လူသားတို့၏ အကြွင်းအကျန်ဖြစ်သော မကောင်းမှု အညစ်အကြေးများ ဆက်လက်တည်ရှိ နေမည့်အတွက် ဖြစ်ကြောင်း ယခုအခါတွင် ယုံကြည်လျက် ရှိလေသည်။

ပညာ

ပရမိတခြောက်ပါးအနက်၊ တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ဘဝကိုအမှန်အတိုင်း တွေ့မြင်ခံစားနိုင်စေ ရန်နှင့် အမှန်နှင့်အမှားကို ခွဲခြားနိုင်စေသော အသိစိတ် ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကို အပြည့်အဝ ရရှိထား သောသူအား ဗုဒ္ဓဟု ခေါ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအသိဉာဏ်ပညာသည် သာမန်လူသားတို့၏ အသိ ဉာဏ်နှင့်မတူဘဲ သီးခြားဖြစ်သော အသိမိမ္မေ့ဆုံးနှင့် အနက်နဲဆုံးသော ဉာဏ်များ ဖြစ်လေသည်။

ပါရမိတာ(တဖက်ကမ်းသို့ကူးသွားခြင်း)

တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူးသွားခြင်း ဆိုသည်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကျင့်စဉ်အမျိုးမျိုးကို ကျင့်ကြံခြင်းဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓကမ္မာသို့ ရောက်ရှိခြင်းကို ဆိုလိုပေသည်။ သာမန်အားဖြင့် မွေးခြင်းနှင့် သေခြင်းဖြစ်သော ဤကမ္မာမှ အမှန်တရားကမ္မာသို့ ဖြတ်သန်းရောက်ရှိနိုင်စေရန် အောက်ပါလက်တွေ့ကျင့်စဉ်ခြောက်ရပ်ကို ကျင့်ကြံ နေထိုင်ရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆကြလေသည်။ ၎င်းတို့မှာ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း၊ အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းမွန်ခြင်း၊ သည်းခံခြင်း၊ စိတ်အာရုံ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်း (သို့မဟုတ် ဉာဏ် ပညာ) တို့ဖြစ်လေသည်။ နွေဦးပေါက်နှင့် ဆောင်းဦးပေါက်ရာသီများတွင် ရှိသော ဂျပန်ရိုးရာ ဟိဂန်ရက် သတ္တပါတ်များသည် ဤ ဗုဒ္ဓအတွေးအခေါ်များမှ ထုတ်ဖော်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ပါဠိ(ဘာသာ)

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာတွင် အသုံးပြုသော ဘာသာစကား ဖြစ်သည်။ ရှေးဟောင်းအကျဆုံးသော ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို ဤဘာသာစကားဖြင့် ရေးသားထားသည်ဟု ယုံကြည်ရလေသည်။ ဤဘာသာ သည် သင်္သပြုလုပ်တွင်ရှိသော ပရေရစ်ဘာသာတစ်မျိုးဖြစ်သဖြင့်၊ ပါဠိနှင့်သင်္သပြုဖြင့် ရေးသားထား သော ဗမ္မပါဠိဖြင့် ရေးသားထားသောဓမ္မ၊ သင်္သပြုဖြင့် ရေးသားထားသော နိဗ္ဗာန်နာ၊ ပါဠိဖြင့် ရေးသားထားသော နိဗ္ဗာန၊ (သင်္သပြုကိုကြည့်ပါ)

ဗုဒ္ဓ (အမှန်တရားသိသူ(ဝါ)အကျွတ်တရားရရှိသူ)

အစမူလက ဗုဒ္ဓဘာသာကို တည်ထောင်ခဲ့သူ ဂေါတမသီဒတ္ထ(သကျမုနိ)အား ဤအမည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။ ဗုဒ္ဓသည် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ခန့်အကြာက အိန္ဒိယတွင် သက်တော်၃၅နှစ် အရွယ်တွင် အလုံးစုံကို သိမြင်သော၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရရှိခဲ့လေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦးအတွက် နောက်ဆုံးသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ မည်သည့်ဂိုဏ်းဂနမူပင် ဖြစ်စေ၊ ဗုဒ္ဓ ဖြစ်လာရန်ပင် ဖြစ်ပေ သည်။ ဤ အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနိုင်စေရန် ကျင့်ကြံအားထုတ်နည်းများအပေါ် ကွာဟမှုများ ရှိနေသောကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် အတွေးအခေါ်အမျိုးမျိုး ဂိုဏ်းခွဲများ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ မဟာယာဉ်ဂိုဏ်း ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် သမိုင်းဝင် ဗုဒ္ဓသကျမုနိအပြင်၊ အဓိတာဘ၊ မဟာဝိရောစက၊ ဝေသဇျဂုရု အစရှိသည်တို့ကိုလည်း အများအားဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အမှတ်လက္ခဏာများအဖြစ် လက်ခံ ထားလေသည်။ ဂျပန်ပြည်တွင် သန့်စင်ကမ္ဘာ အမျိုးအစား ဗုဒ္ဓဘာသာအတွေးအခေါ်များ၏ ဩဇာ လွှမ်းမိုးမှုကြောင့်၊ ကွယ်လွန်သွားသူ အပေါင်းတို့အား အများအားဖြင့် ဗုဒ္ဓများ သို့မဟုတ် ဂျပန်ဘာသာ စကားဖြင့် ဟိုတိုကေဟု ခေါ်ဆိုကြလေသည်။

ဗောဓိသတ်ဘုရားလောင်း(အမှန်တရားကိုရှာကြံနေသူ)

အစမူလက ဤအမည်ကို အမှန်တရား မရရှိမီကာလကဖြစ်သော ဂေါတမ သီဒတ္တအား ရည်ညွှန်း ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ မဟာယာဉ်ဂိုဏ်း ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားလာခဲ့ပြီးနောက်တွင် ဗုဒ္ဓဘာဝသို့ ရောက်ရှိနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းနေသူအပေါင်းအား ဤအမည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဗုဒ္ဓ ဘာဝသို့ ရောက်ရှိနိုင်စေရန် မိမိတို့၏ အကြင်နာကရုဏာစိတ်များဖြင့် အခြားသူများအား ဆွဲဆောင်နေ သူများ၊ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်လည်း၊ အလားတူပန်းတိုင်သို့ရောက်ရှိနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းနေ သူများအား ဗောဓိသတ်ဘုရားလောင်းများအဖြစ် ခေါ်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။ ၎င်းတို့အနက် ထင်ရှားသူ အချို့တို့မှာ အဝလောကီတေသရ၊ စိတိဂါဘ၊ မဿိသီရိတို့ ဖြစ်လေသည်။

မဟာယာဉ်(ကြီးသောယာဉ်)

ဗုဒ္ဓဘာသာသမိုင်းစဉ်တွင် အဓိကအတွေးအခေါ်ကြီးနှစ်မျိုး ထွက်ပေါ်လာခဲ့ရာ မဟာယာနနှင့် ထေရဝါဒ (ဟိနယာန)တို့ ဖြစ်လေသည်။ မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာသည် တိဗက်၊ တရုတ်၊ ကိုရီးယား၊ ဂျပန်စသည် တို့ကိုပြန့်နှံ့သွားခဲ့၍ ထေရဝါဒမှာ မြန်မာ၊ သီရိလင်္ကာ(သီဟိုဠ်)၊ ထိုင်းအစရှိသည့် နိုင်ငံများ သို့ ပြန့်နှံ့သွားခဲ့လေသည်။ ဤစာလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ မွေးခြင်းနှင့်သေခြင်း ဖြစ်သော ဤလောကရှိ ဝေဒနာ ခံစားနေရသူ အပေါင်းအား ခွဲခြားမှုမရှိပဲ၊ အမှန်တရားရရှိစေရန် ဦးဆောင်ခေါ်ယူသွားနိုင်သည့် မဟာယာဉ်ကြီး ဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။

သယံ(ဗုဒ္ဓညီနောင်များ)

ဤအထဲတွင် ဘုန်းတော်ကြီးများ မယ်သီလရှင်များနှင့် သာမန်အရပ်သူ အရပ်သားများ ပါဝင် လေသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် မဟာယာနလှုပ်ရှားမှုများ ထွက်ပေါ်လာသောအခါ၊ ဗောဓိသတ်ဘုရား လောင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနိုင်ရန် ရည်မှန်းကြသူ၊ အရပ်သား သို့မဟုတ် ရဟန်းတော်မဟု အတူတကွ ညီနောင်အဖြစ် ပေါင်းစည်းပါဝင်ခဲ့ကြလေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ရတနာသုံးပါးအနက် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်သည်။

သံသရာ(ပြန်လည်မွေးဖွားလာခြင်း)

အတိတ်ကာလမှသည် မျက်မှောက်နှင့် အနာဂတ်အထိ အမြဲမပြတ် ကြိမ်ဖန်များစွာ အောက်ပါ ဘုံဘဝခြောက်မျိုးတို့တွင် မွေးဖွားလာခြင်းနှင့် သေဆုံးသွားခြင်းဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်သည်။ ငရဲ၊ တစ္ဆေသူရဲ များ၊ တိရစ္ဆာန်များ၊ အသူရာ၊ လူနှင့် ကောင်းကင်ဘုံတို့ ဖြစ်လေသည်။ အမှန်တရားမရရှိပါက ဤသံသရာ မှ လွတ်မြောက်နိုင်မည် မဟုတ်ပါပေ။ လွတ်မြောက်နိုင်သူများကို ဗုဒ္ဓဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပေသည်။

သုတ်(ကျမ်းစာများ)

ဗုဒ္ဓတရားတော်များ၏ မှတ်တမ်းများပင် ဖြစ်ပေသည်။ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ ကြိုးဖြစ်၍၊ ဘာသာ ရေး သို့မဟုတ် သိပ္ပံပညာများတွင် ကျယ်ပြန့်များပြားလှသော ပညာရပ်များကို သီကုံးဆက်နွယ်ထား ခြင်းကို ဆိုလိုပေသည်။ တိပိဋက၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဖြစ်သည်။

သုည(၇)နတ္တိ(အကောင်အထည်မရှိမှု)

အရာခပ်သိမ်းတို့တွင် ဂတ္ထုပစ္စည်း သို့မဟုတ် တည်မြဲမှုမရှိဟူသော အတွေးအခေါ်ပင်ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓ ဘာသာ၏ အခြေခံသဘောတရားတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အရာခပ်သိမ်းသည် ဖြစ်မှုအကြောင်းရင်းပေါ်တွင် မူတည်နေသဖြင့် အရာဂတ္ထုတစ်ခုအဖြစ်၊ ထာဝရတည်မြဲသော ကိုယ်ဟူ၍ မရှိပါပေ။ သို့ရာတွင် အရာဂတ္ထုတိုင်းတွင် အကောင်အထည်ရှိသည် သို့မဟုတ် မရှိဟူသော အတွေးအခေါ်မျိုးကို လိုက်နာရန် မသင့်ပါပေ။ သက်ရှိသတ္တဝါမှန်သမျှ၊ လူသားဖြစ်စေ၊ လူသားမဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ဆက်နွယ်မှုသာ ဖြစ် သည်။ ထို့ကြောင့် အတွေးအခေါ် သို့မဟုတ် ခံယူချက် မူဝါဒတစ်ခုခုကို လုံးဝမှန်ကန်သည့် တစ်ခုတည်း သောအရာဖြစ်သည်ဟု ဖက်တွယ်ထားမှုမှာ ဗိုကပ်မဲလှပေသည်။ ဤသည်မှာ မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ဉာဏ်ပညာ ကျမ်းစာထဲရှိ အခြေခံအတွေးအခေါ် ဖြစ်ပေသည်။

သက္ကဋ(သင်္သပြု၍)

ရှေးဟောင်းအိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ရှေးရိုးရာစာပေ ဘာသာစကားဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယ-ဥရောပ ဘာသာ စကားတစ်မျိုး ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းကို ဗေဒနှင့် ရှေးဟောင်းသင်္သပြု၍အဖြစ် ခွဲခြားထားလေသည်။ မဟာ ယာနကျမ်းစာများကို ဤ ဘာသာစကားဖြင့် ရေးသားထားခဲ့ပြီး၊ ယင်းကို ဗုဒ္ဓဘာသာမျိုးစပ် သင်္သပြု၍ဟု ခေါ်လေသည်။

အနတ္တ(ကိုယ်မဟုတ်မှု)

ဤသည်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် အခြေခံအကျဆုံးသော အချက်တစ်ချက် ဖြစ်ပေသည်။ ဤလောက ရှိ တည်ရှိမှုနှင့် ဖြစ်စဉ်အပေါင်းတို့သည် နောက်ဆုံးတွင် မည်သည့် အကောင်အထည်မျိုးမှ မရှိပါပေ။ တည်ရှိမှုမှန်သမျှမှာ မတည်မြဲမှုပင်ဖြစ်ကြောင်း လက်ခံထားသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် ထိုကဲ့သို့သော မတည်မြဲသည့် တည်ရှိမှုတွင် ထာဝရ တည်မြဲသော ဝတ္ထုပစ္စည်းဟူ၍ မရှိကြောင်း ရှင်းလင်းပြောဆိုရန်မှာ သဘာဝပင် ဖြစ်ပေသည်။ အန္တမာန်ကို နာမ်မဟုတ်သောဟုလည်း ခေါ်ဆိုနိုင်ပေသည်။

အနိစ္စ(မတည်မြဲမှု)

အခြားသောအခြေခံအချက်တစ်ချက်ဖြစ်သည်။ ဤလောကရှိ တည်ရှိမှုနှင့် ဖြစ်စဉ်အပေါင်းတို့သည် အစဉ်အမြဲပင်ပြောင်းလဲနေ၍၊ ခေတ္တခဏမျှပင် အလားတူ တည်ရှိနေခြင်း မရှိပါပေ။ အရာခပ်သိမ်းသည် တစ်နေ့နေ့တွင် သေဆုံးခြင်း သို့မဟုတ် အဆုံးသတ်သွားခြင်းသာ ရှိရမည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ထိုကဲ့သို့သော အလားအလာသည်ပင်လျှင် ဆင်းရဲဒုက္ခ၏အကြောင်းရင်းဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ဤအတွေးအခေါ်ကို မကောင်းရှုမြင်တတ်သည့် ရှုထောင့်မျိုးမှသာ၊ အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူရန် မသင့်ပါပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် တိုးတက်မှုနှင့် ပြန့်ပွားမှုနှစ်ရပ်စလုံးသည် ဤကဲ့သို့ အစဉ်အမြဲပြောင်းလဲနေမှု၏ သာဓကများပင် ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာပြန့်ပွားရေး ရံပုံငွေအဖွဲ့နှင့် “ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များ” ကို ထုတ်ဝေမှု

ဗုဒ္ဓဘာသာ ပြန့်ပွားရေး ရံပုံငွေအဖွဲ့အကြောင်းကို ပြောကြားမည်ဆိုပါက၊ မိတ္တူတိုယို ကော်ပီရေးရှင်းကို တည်ထောင်ခဲ့သူ၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင် တစ်ဦးဖြစ်သည့် မစ္စတာရဲဟန်နုမားတား အကြောင်းကို ထည့်သွင်း ပြောဆိုရန် လိုအပ်ပေသည်။

၎င်းပုဂ္ဂိုလ်သည် တိကျသော တိုင်းထွာမှု ပစ္စည်းကိရိယာများကို ထုတ်လုပ်ရန် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၄၀ကျော်က ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို တည်ထောင်ခဲ့လေသည်။ လုပ်ငန်းဌာနတစ်ခု၏ အောင်မြင်မှုသည် အာကာသဘုံ၊ ဘုမ္မဘုံနှင့် လူသားတို့၏ သင့်မြတ်ညီညွတ်သော ပေါင်းစည်းမှုအပေါ်တွင် မူတည်၍ လူသားတို့၏ စိတ်ဓာတ်ကောင်းမွန်မှုကို အသိဉာဏ်ပညာ၊ ကြင်နာမှုနှင့် ရဲရင့်သတ္တိတို့၏ ချိန်ခွင်လျှာ ညီမျှသော ပေါင်းစည်းမှုဖြင့်သာ ရယူနိုင်သည်ဟု ၎င်းက စွဲမြဲစွာ ယုံကြည်မှုအောက်တွင် တိုင်းတာရေး ပစ္စည်းကိရိယာများ ထုတ်လုပ်မှုတွင် စက်မှုနည်းနာများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေးနှင့် လူ၏ စိတ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ကောင်းမွန်လာရေးတို့အတွက် စွမ်းသရွေ့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိလေသည်။

ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို ရယူရန်မှာ လူ့စိတ်ကို အပြစ်အနာအဆာ ကင်းစင်အောင် ပြုလုပ်နိုင်မှသာ ဖြစ်နိုင်မည်။ ယင်းအတွက် ဗုဒ္ဓ၏ သွန်သင်ဟောပြောမှုများ ရှိနေသည်ဟုလည်း ၎င်းက စွဲမြဲစွာ ယုံကြည် ထားလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကုမ္ပဏီ၏ လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲလျက်နှင့်ပင် ၎င်းသည် ဗုဒ္ဓတေး သံများကို ခေတ်မှီစေရေးနှင့် ဗုဒ္ဓ၏ရုပ်ပုံများနှင့် တရားတော်များကို ဖြန့်ချိရေးလုပ်ငန်းရပ်များတွင် နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်ကျော် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၁၉၆၆ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ၎င်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာပြန့်ပွားရေး လုပ်ငန်းရပ်များကို လုပ်ဆောင်ရန် ရံပုံငွေအဖွဲ့တစ်ရပ်ကို မိမိ၏ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ရံပုံငွေနှင့် ပေါင်းစပ်လိုက်ပြီး၊ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ကမ္ဘာ့ငြိမ်း ချမ်းရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ပြည်သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်အဖြစ် ဗုဒ္ဓ ဘာသာပြန့်ပွားရေး ရံပုံငွေအဖွဲ့ စတင်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များကိုနေရာအနှံ့သို့ ဖြန့်ဝေ၍ လူသားတိုင်းက တရားရေအေးကို သောက်သုံး၍ အကျိုးထူးရရှိနိုင်စေရန် မည်ကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်လျက် ရှိပါသနည်း။ ရံပုံငွေအဖွဲ့ကို တည် ထောင်ခဲ့သူ၏ ဆန္ဒကို ထိန်းသိမ်းကာ ဤပြဿနာရပ်၏ အဖြေကိုရှာကြံရေးမှာ ဤဗုဒ္ဓဘာသာ ပြန့်ပွား ရေး

ရံပုံငွေအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းပင် ဖြစ်သည်။

တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို ဖြန့်ချိရန်အတွက်၊ ကြိုးပမ်းချက်မှန်သမျှကို ဤ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပြန့်ပွားရေး ရံပုံငွေအဖွဲ့က ဦးလည်မသန့်၊ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေသည် ဟူသော အချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များဟူသည် ဤစာအုပ်သည် ဤနိုင်ငံတွင်းရှိ ဘာသာရေး၏ သမိုင်းနှင့် ဗုဒ္ဓ ဘာသာယဉ်ကျေးမှုကို အစဉ်အမြဲပင် ဂုဏ်ယူဂုဏ်ကြွေးခဲ့သော်လည်း ဂျပန်နည်းဖြင့် အဓိပ္ပာယ် ကောက် ယူပါက ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ သွန်သင် ဟောပြောချက်များဟု ခေါ်ဆိုနိုင်လောက်သော ရေးသားထုတ်ဝေမှုများ မရှိသလောက် ဖြစ်နေသည့် အချက်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကာ ကြိုးပမ်း ဖော်ထုတ်ခဲ့သည့် စာအုပ်ပင် ဖြစ်ပါ သည်။

ဤစာအုပ်သည် ဖတ်ရှုသူအားလုံးအတွက် စိတ်ဓာတ်ရေးရာ အာဟာရအဖြစ် အကျိုး ဖြစ်ထွန်း စေမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်ကို မည်သူမဆို စာရေးစားပွဲပေါ် ထားရှိခြင်း သို့မဟုတ် မိမိကိုယ်နှင့် သယ်ဆောင်ကာ စိတ်တိုင်းကျ ဖတ်ရှုခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် စီစဉ်ထုတ်လုပ်ထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်တိုင်းကျဖြစ်လောက်အောင် အပြစ်အနာအဆာ ကင်းစင်မှုမျိုး မရှိသေးသော်လည်း ယခုလက်ရှိ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေထားသော ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များသည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို ပြည်သူလူထု အများစုက တိကျစွာ လွယ်ကူစွာနှင့် ပိုင်နိုင်စွာ လေ့လာဖတ်ရှုရန် လိုအပ်ချက် ဖြည့်စွမ်းစေနိုင်ရန်နှင့် တစ်ချိန်တည်းမှာပင် လက်တွေ့သောလမ်းညွှန်နှင့် နေ့စဉ်ကျင့်ကြံနေထိုင်မှုနှင့် အမှန်တရား၏ ပင်ရင်း ဖော်ပြမှုအဖြစ်၊ လူ့အမြောက်အများတို့၏ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ချက်များမှ ထွက်ပေါ် လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

တတ်နိုင်သမျှ များပြားလှစွာသော နေအိမ်များတွင် စာအုပ်ရှိနေသည့်အချိန်၊ တတ်နိုင်သမျှ များပြားလှစွာသော လူများက မြတ်စွာဘုရား၏ လင်းရောင်ခြည်အောက်တွင် ပျော်မြူးစွာ ဝင်ရောက်လာ မည့် အချိန်မျိုး စောလျှင်စွာ ရောက်ရှိလာမည်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့က တွေ့မြင် လိုလှပါသည်။

စာဖတ်ပရိတ်သတ်များ၏ ဝေဖန်ရေးသားချက်များကို အစဉ်အမြဲပင် ကြိုဆိုလျက် ရှိပါသည်။ အချိန်မရွေး ဗုဒ္ဓဘာသာပြန့်ပွားရေး ရံပုံငွေအဖွဲ့သို့ စာရေးသား ပေးပို့ကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။